

# DNA Koululais- tutkimus

2022



# Agenda

- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto

# Tutkimuksen tausta ja tavoitteet

## Tutkimuksen tavoitteet

- DNA haluaa toteuttaa tutkimuksen kouluikäisten lasten ja nuorten puhelimen käyttöön ja hankintaan liittyviä tekijöistä.
- Koululaistutkimuksen kohderyhmä on 5-16-vuotiaiden suomalaislasten vanhemmat, ensisijaisesti 5-12-vuotiaiden ja toissijaisesti 13-16-vuotiaiden lasten vanhemmat. Tutkimuslomake suunnitellaan tutkimuksen toteuttajan kanssa yhdessä.
- Tutkimusraportin on oltava sisällöllisesti ja visuaalisesti julkaisukelpoinen sellaisenaan, sillä sitä tullaan jakamaan lehdistötiedotteen liitteenä.
- Lisäksi raportin on sisällytettävä kirjallinen yhteenveto ja johtopäätökset

## Pääkysymys

- Miten suomalaiset lapset ja nuoret käyttävät puhelinta ja mitkä tekijät vaikuttavat puhelimen hankintaan & käyttöön?

# Datankeruu

- Kysely tehtiin Nepan online kuluttajapaneeleissa
- Tiedonkeruu: 10.-18.2.2022
- Tutkimuksen kohderyhmä:
  - 5-12-vuotiaiden lasten vanhemmat (ensisijainen kohderyhmä)
  - 13-16-vuotiaiden lasten vanhemmat (toissijainen kohderyhmä)
- Vastaajamäärä:
  - 5-12-vuotiaiden lasten vanhemmat: 705 IP
  - 13-16-vuotiaiden lasten vanhemmat: 301 IP
- Kyselyn pituus: 15 min

# Lomakkeen rakenne

Tausta-  
kysymykset

Puhelimen  
omistaminen ja  
hankinta

Puhelimen  
käyttökohteet

Riskit ja  
pelisäännöt

Väittämät

Muut laitteet

Pelit

# Raportoinnin kulku

Yhteenveto



Puhelimen  
hankinta ja  
omistaminen



Tarvikkeet ja  
ominaisuudet



Sovellukset ja  
käyttökohteet



Puhelimen ja muiden  
laitteiden käyttö,  
puhelimien käytön  
rajoittaminen



Käytön  
turvaaminen,  
huolenaiheet ja  
pelisäännöt



Pelaaminen



Yhteenveto

# Agenda

- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto



# Kaikilla 7-vuotiailla tai sitä vanhemmilla on oma puhelin. Puhelin omistetaan vuosi vuodelta nuorempana

## Puhelimen omistaminen

Lapsella on puhelin, %

Lapsen ikä (täyttää tänä vuonna)

	5-6 vuotta	7 vuotta	8 vuotta	9 vuotta	10 vuotta	11 vuotta	12 vuotta
Vastaajamäärä (2022)	91	87	112	98	112	94	111
2022	87%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2021	60%	81%	99%	100%	100%	100%	100%
<b>Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.</b>							
2020	15%	45%	88%	96%	98%	99%	95%
2019	36%*	66%	96%	97%	100%	100%	100%
2018	43%*	75%	96%	97%	100%	96%	100%
2017	34%*	74%	97%	100%	100%	100%	99%
2016	20%*	61%	95%	98%	99%	99%	99%
2015	29%*	61%	98%	99%	100%	100%	100%

\*2015-2019 kysytty vain 6-vuotiaista

Onko lapsen käytössä puhelin? (äly-, perus- tai kellopuhelin 2021, äly- tai peruspuhelin 2015-2020)  
n=Population 1006 IP

5-6 vuotiaiden puhelin on yleistynyt. Suoraa vuodesta vuoteen kasvavaa trendiä ei kuitenkaan pystytä päättelemään (2020 tutkimuksessa on eri paneelilähde ja tätä aiemmissa tutkimuksissa ei ole mukana 5-vuotiaita).



# Suurin osa omistetuista puhelimista on älypuhelimia ja älypuhelimien hankinta on yleistynyt

## Puhelimen omistaminen

Lapsella on älypuhelin, %

	Lapsen ikä (täyttää tänä vuonna)						
	5-6 vuotta	7 vuotta	8 vuotta	9 vuotta	10 vuotta	11 vuotta	12 vuotta
Vastaajamäärä (2022)	91	87	112	98	112	94	111
2022	75%	89%	91%	96%	96%	98%	95%
Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.	2021	53%	76%	96%	97%	91%	99%
2020	13%	38%	78%	88%	96%	99%	95%
2019	32%*	62%	88%	95%	99%	98%	100%
2018	36%*	60%	86%	90%	90%	89%	98%
2017	29%*	69%	88%	98%	93%	98%	99%
2016	14%*	48%	86%	88%	91%	98%	99%
2015	17%*	46%	74%	85%	93%	96%	97%

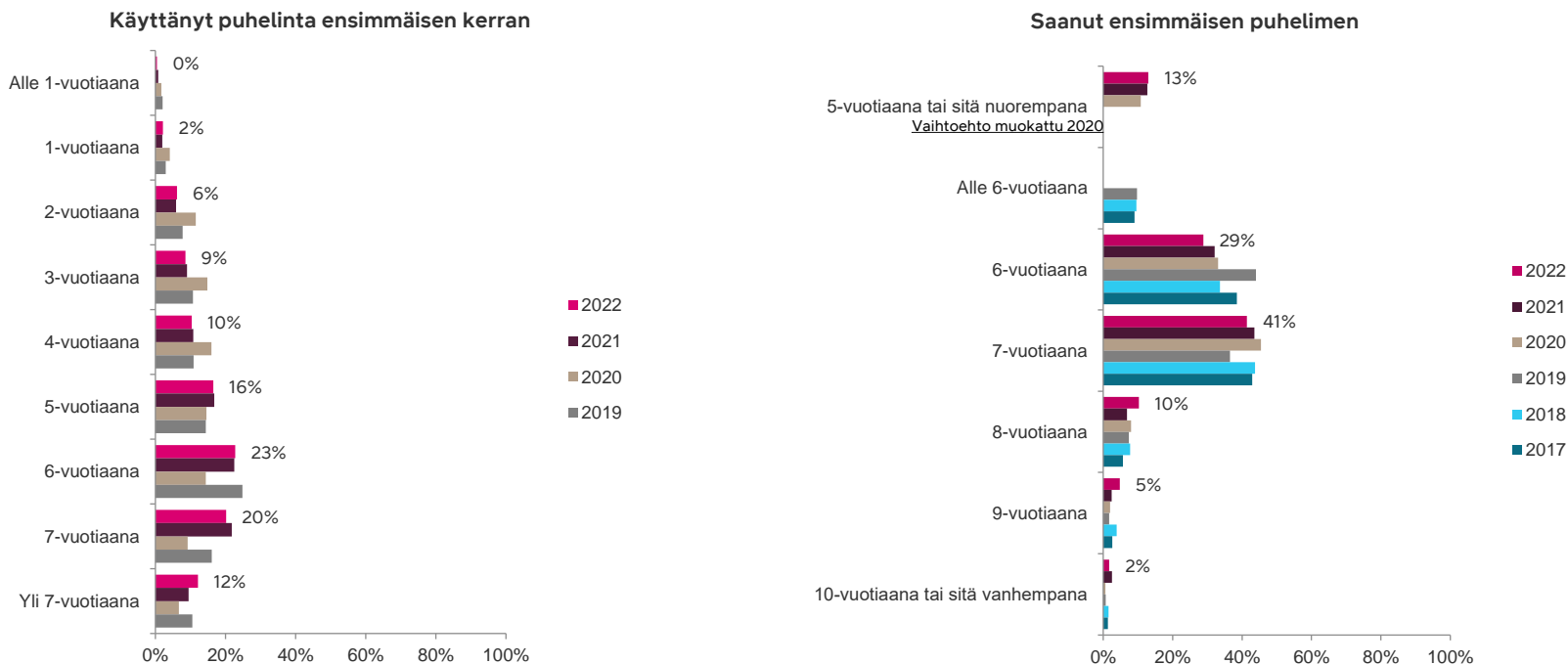
Älypuhelimien osuus, % lapsista, joilla on puhelin

	Lapsen ikä (täyttää tänä vuonna)						
	5-6 vuotta	7 vuotta	8 vuotta	9 vuotta	10 vuotta	11 vuotta	12 vuotta
Vastaajamäärä (2022)	79	87	112	98	112	94	111
2022	85%	89%	91%	96%	96%	98%	95%
Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.	2021	90%	94%	97%	97%	91%	99%
2020	83%	85%	89%	91%	98%	100%	100%
2019	89%*	95%	92%	98%	99%	98%	100%
2018	83%*	80%	90%	92%	90%	92%	98%
2017	84%*	94%	90%	98%	93%	98%	100%
2016	73%*	79%	90%	90%	93%	100%	100%
2015	62%*	76%	76%	86%	94%	96%	97%

\*2015-2019 kysytty vain 6-vuotiaista  
Onko lapsen käytössä puhelin? (älypuhelin)  
n=Population 1006 IP

# Älypuhelinta käytetään ensimmäisen kerran 6-7-vuotiaana, ja ensimmäinen puhelin saadaan myös useimmiten 6-7-vuotiaana

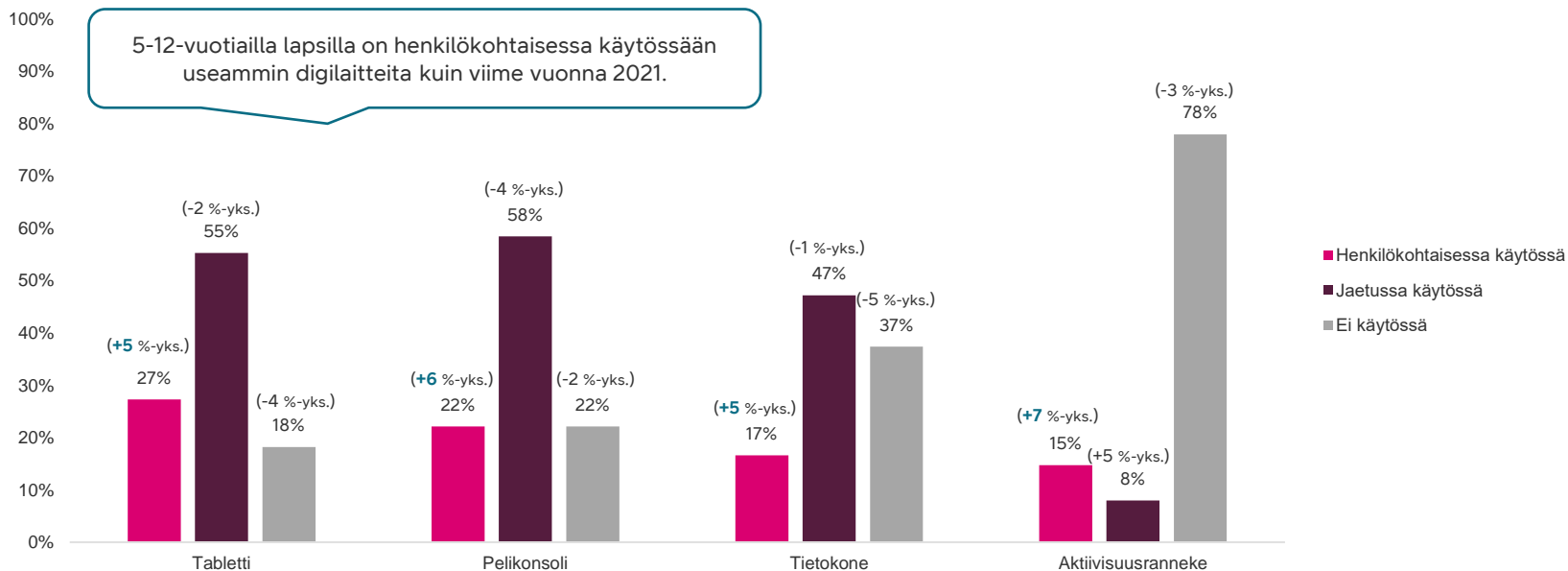
## Ensimmäinen puhelin



Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä. Minkä ikäisenä lapsesi on käyttänyt älypuhelinta ensimmäisen kerran? Kyseessä voi olla esimerkiksi vanhemman tai muun perheenjäsenen laite. n= 5-12v =704 IP  
Minkä ikäisenä lapsi sai ensimmäisen henkilökohtaisen puhelimensa? n= 5-12v = 693 IP

# Ennen lapsen henkilökohtaisen puhelimen hankintaa henkilökohtaisessa käytössä on useimmiten tabletti, jaetussa käytössä puolestaan pelikonsoli.

Käytössä ennen ensimmäisen puhelimen hankintaa (suluissa kehitys 2021 verrattuna)

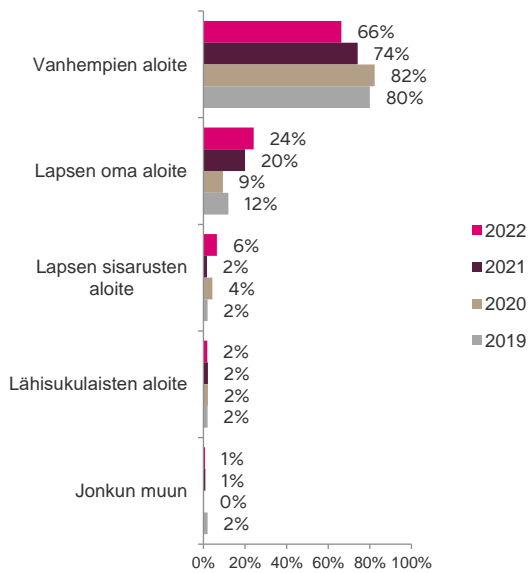


Oliko lapsella jokin seuraavista digilaitteista käytössään ennen henkilökohtaisen puhelimen hankintaa?  
n= 5-12v = 693 IP

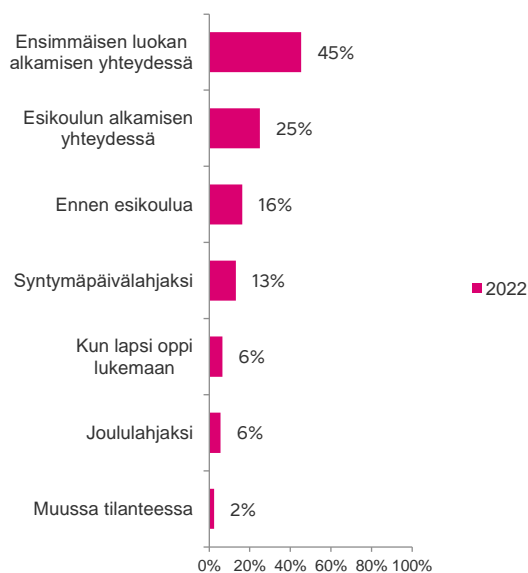
# Ensimmäinen puhelin hankitaan useimmiten vanhempien aloitteesta ensimmäisen luokan yhteydessä lapsen ja perheen väliseen yhteydenpitoon

## Ensimmäisen puhelimen hankinta

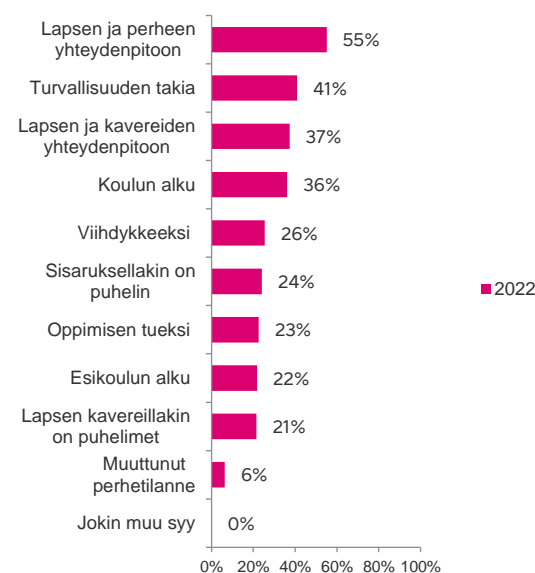
### Kenen aloitteesta puhelin hankittiin



### Missä tilanteessa puhelin hankittiin



### Puhelimen hankinnan syyt



Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.

Kenen aloitteesta lapsesi puhelin hankittiin? n = 5-12v = 693 IP

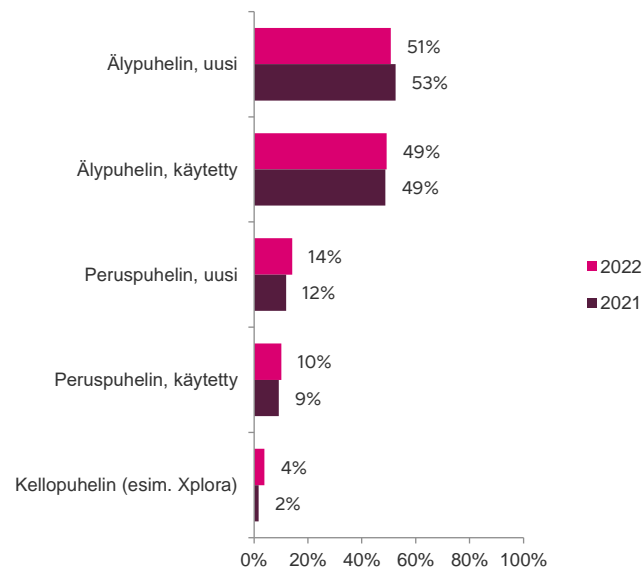
Missä tilanteessa lapsen ensimmäinen puhelin hankittiin? n = 5-12v = 693 IP

Miksi lapselle hankittiin puhelin? n = 5-12v = 345 IP

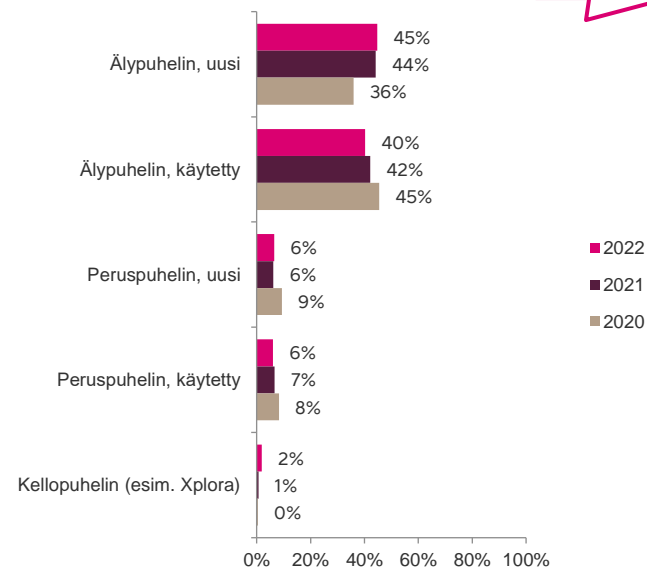
# 45% on ostanut ensimmäiseksi puhelimeksi uuden älypuhelimien, käytettyyn älypuhelimeen on päätynyt lähes yhtä suuri osuus; 40%

## Ensimmäisen puhelimen harkinta ja osto

### Harkittiin ensipuhelimeksi



### Ostettiin ensipuhelimeksi



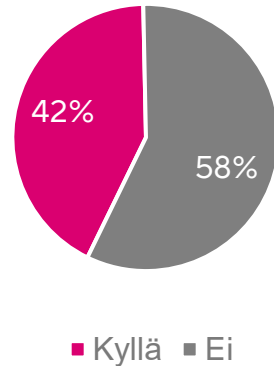
### Ensimmäinen puhelin älypuhelin (uusi tai käytetty)



# Helppokäyttöisyys, halvempi hinta ja yksinkertaisuus saivat valitsemaan kellopuhelimien älypuhelimien sijaan

## Tietoisuus kellopuhelimesta & syitä sen valintaan ensipuhelimeksi

Olitko tietoinen kellopuhelimien olemassaolosta



Syyt kellopuhelimien valintaan ensipuhelimeksi älypuhelimien sijaan



Olitko tietoinen kellopuhelimien olemassaolosta ostaessasi ensimmäistä puhelinta lapsellesi? n=994 IP  
Mitkä asiat saivat sinut valitsemaan kellopuhelimien ensipuhelimeksi älypuhelimien sijaan? Valitse seuraavista. n=994 IP

# Korkea hinta on yleisin kellopuhelimien ostoneste

Mikä puolestaan ei saisi hankkimaan lapselle ensipuhelimeksi kellopuhelinta?



*“Liian korkea hinta”*

*“Jos en tiedä tapseksi kellopuhelimien ominaisuuksista”*

*“Hankala oppia käyttämään”*

*“Iso koko”*

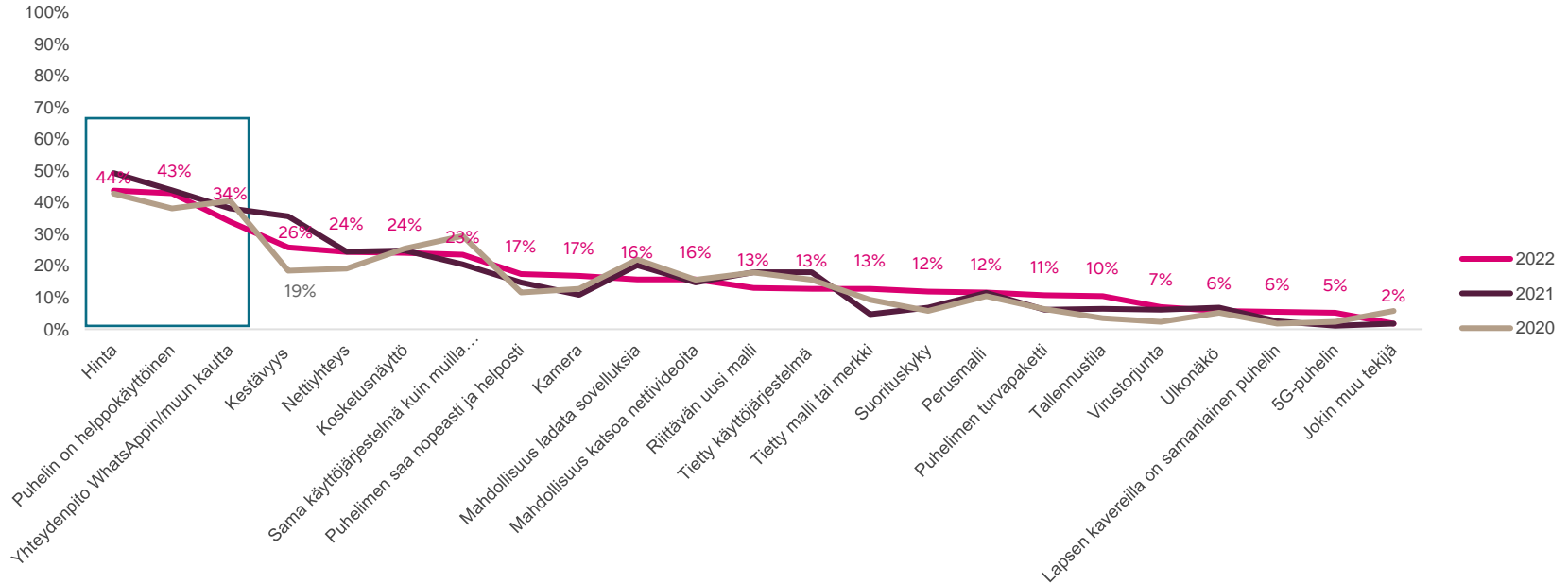
*“Lapsi ei välttämättä halua sellaista”*

*“Huono käytettävyys”*

Mikä puolestaan ei saisi hankkimaan lapselle ensipuhelimeksi kellopuhelinta? n= 993 IP

# 5-12-vuotiaiden lasten ensimmäisen puhelimen tärkeimmät valintaperusteet ovat hinta, helppokäyttöisyys ja yhteydenpito

## Ensimmäisen puhelimen tärkeimmät valintaperusteet

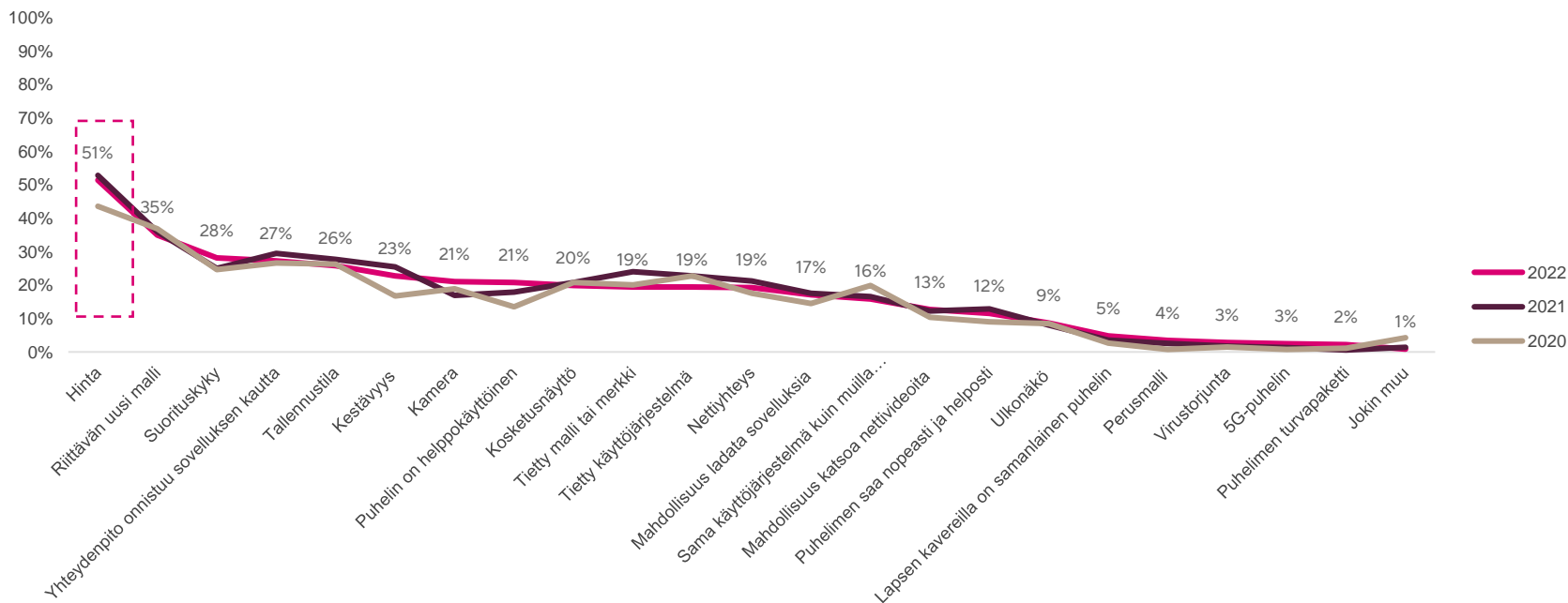


Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä. Mitkä olivat mielestäsi lapsen ensimmäisen puhelimen 3-5 tärkeintä valintaperustetta?  
n= 5-12v = 345 IP



# Hinta on myös tärkein valintaperuste viimeisimmälle puhelimelle. Riittävän uusi malli edelleen kakkossijalla valintaperusteissa.

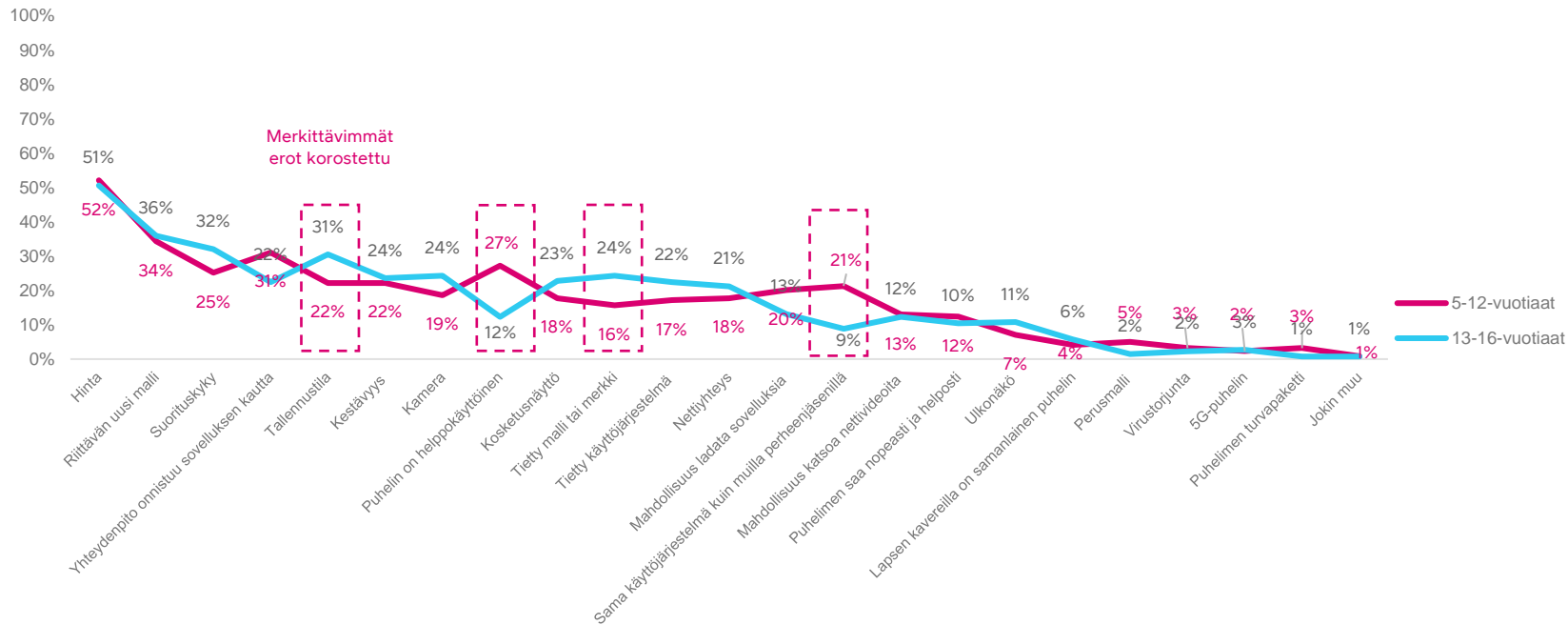
## Viimeisimmän puhelimen (ei ensimmäinen) tärkeimmät valintaperusteet



Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.  
Mitkä olivat mielestäsi lapsen viimeksi hankitun puhelimen 3–5 tärkeintä valintaperustetta?  
n= Total = 597 IP

# Tallennustila sekä tietty malli/merkki ovat tärkeämpiä perusteita vanhempien lasten puhelinta valittaessa, kun taas helppokäyttöisyys on tärkeämpää nuorempien lasten puhelimen kohdalla

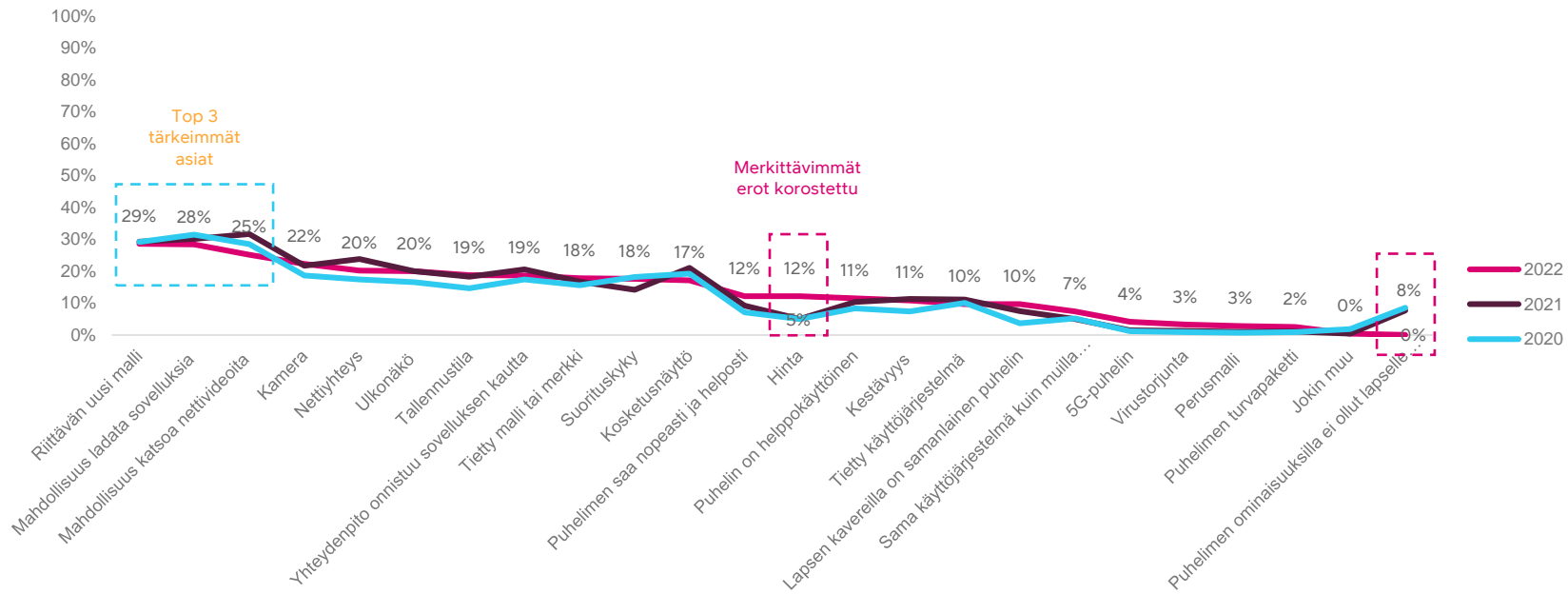
## Viimeisimmän puhelimen (ei ensimmäinen) tärkeimmät valintaperusteet



Mitkä olivat mielestäsi lapsen viimeksi hankitun puhelimen 3–5 tärkeintä valintaperustetta?  
n= 338 IP (5-12-vuotiaat), 259 IP (13-16-vuotiaat)

# Mahdollisuus katsoa nettivideoita, ladata sovelluksia ja riittävän uusi malli ovat lapselle itselleen tärkeimpiä asioita puhelimen valinnassa. Hinnan merkitys on kasvanut

## Lapsi piti itse tärkeänä

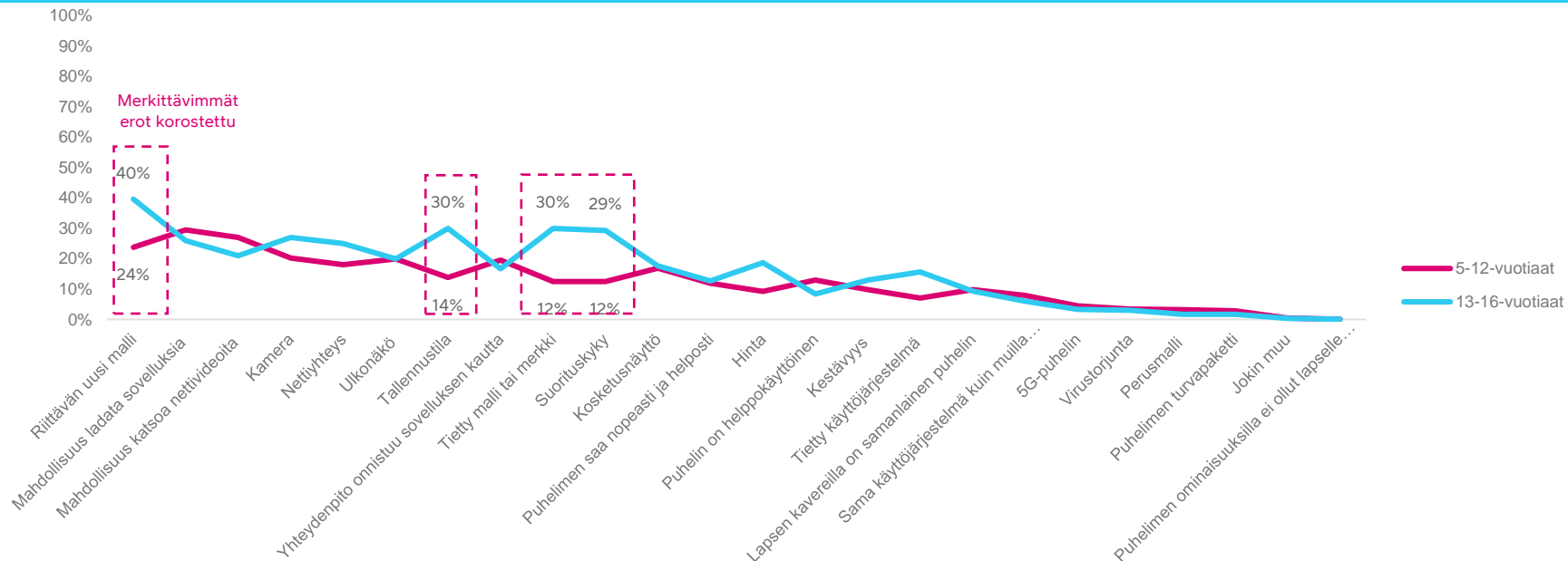


Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.  
Mitä lapsi itse piti tärkeänä puhelimen valinnassa?  
n= Total = 984 IP

Sensitivity: Open

# Uusi malli, tallennustila, malli/merkki ja suorituskyky ovat tärkeämpiä 13-16-vuotiaille verrattaessa 5-12-vuotiaisiin

## Lapsi piti itse tärkeänä

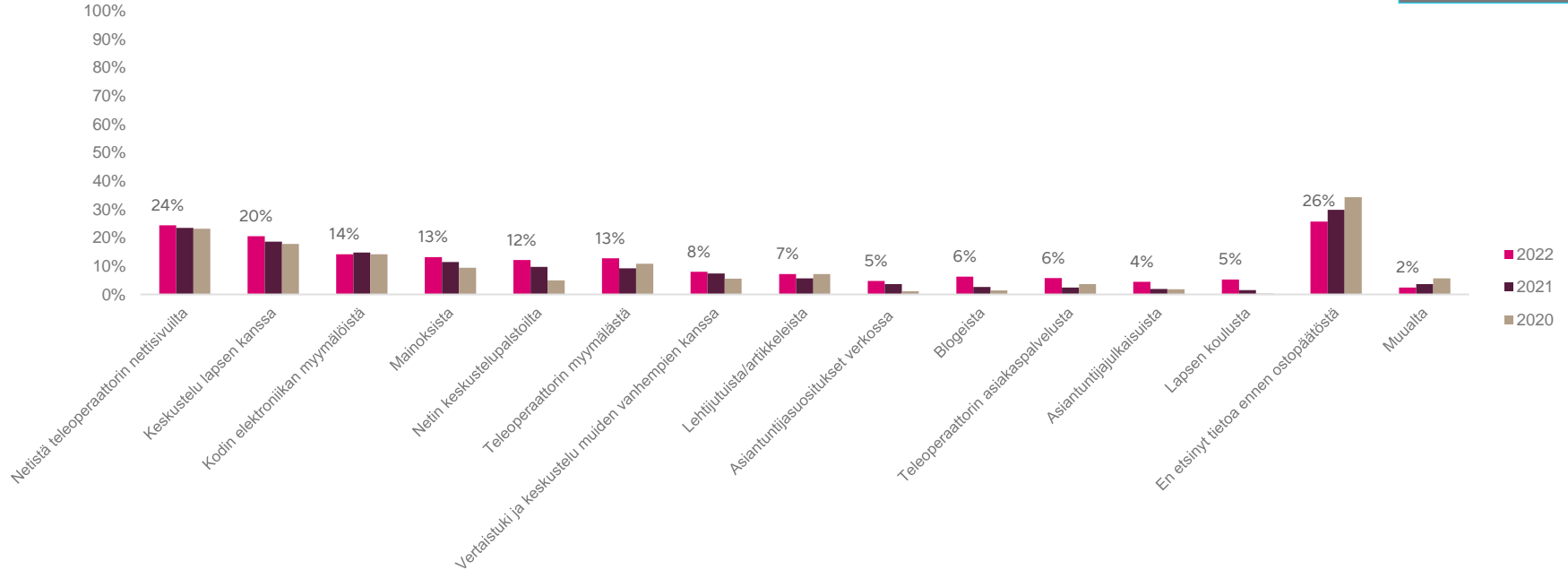


Mitä lapsi itse piti tärkeänä puhelimen valinnassa?  
n= 683 IP (5-12), 301 IP (13-16)

# Ennen puhelimen hankintaa tietoa etsitään useimmiten teleoperaattorin nettisivuilta

## Mistä tietoa etsittiin ennen puhelimen hankintaa

Ikäryhmien välillä ei merkittäviä eroja



Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.  
Mistä hankit tietoa ennen lapsen puhelimen hankintaa?  
n= Total = 991 IP

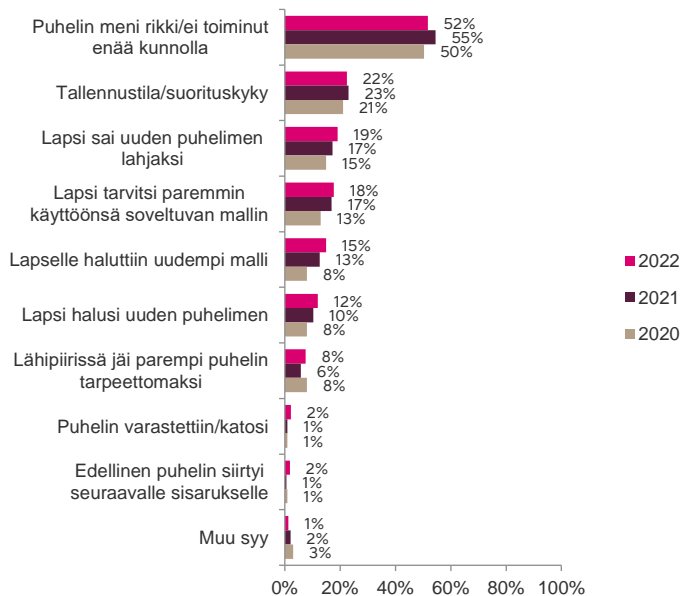
Sensitivity: Open



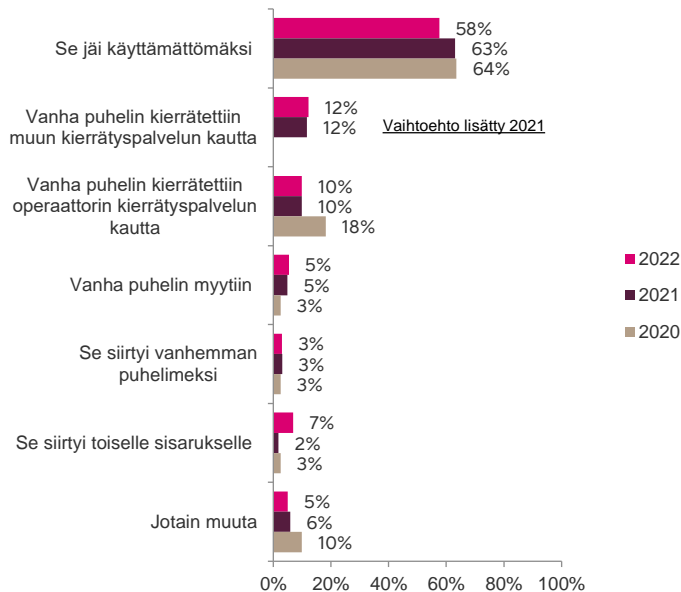
# Puhelin uusitaan useimmin rikkoutumisen vuoksi. Vanha puhelin jää useimmiten käyttämättömäksi

## Puhelimen uusinta

### Mistä syystä puhelin uusittiin



### Mitä vanhalle puhelimelle tehtiin

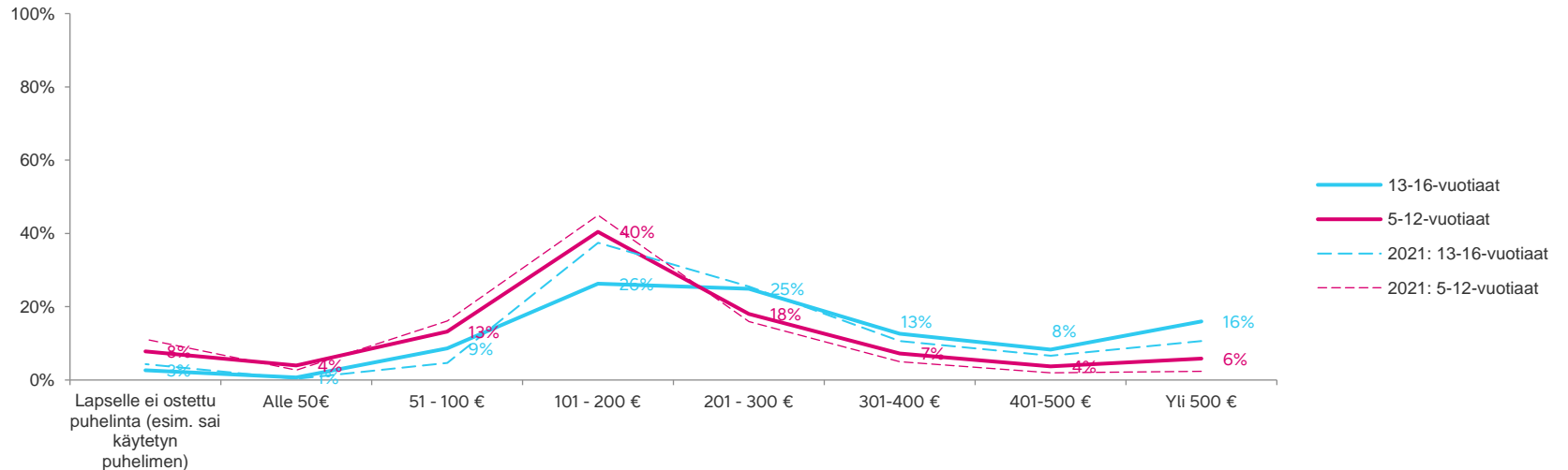


Ikäryhmien välillä ei merkittäviä eroja

Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.  
 Mistä syystä puhelin uusittiin (vaihdettiin uuteen tai käytettyyn)?  
 Mitä lapsen vanhalle puhelimelle tehtiin?  
 n= Total = 597 IP

# 13-16-vuotiaiden lasten puhelimiin käytetään enemmän rahaa kuin 5-12-vuotiaiden puhelimiin

## Puhelimen hinta



75% 5-12-vuotiaista sai korkeintaan 200€ maksavan tai käytetyn/ilmaisen puhelimen (vs. 47% 13-16-vuotiaista)

53% 13-16-vuotiaista sai yli 200€ maksavan puhelimen (vs. 25% 5-12-vuotiaista)

Minkä hintatason puhelin lapsen nykyiseksi puhelimeksi ostettiin?  
n= 683 IP (5-12-vuotiaat), 301 IP (13-16-vuotiaat)



# Merkittävää muutosta ostetun puhelimen hinnassa vuodesta 2021 ei ole tapahtunut

## Puhelimen hinta

	5-12-vuotiaat 2022	5-12-vuotiaat 2021	5-12-vuotiaat 2020	13-16-vuotiaat 2022	13-16-vuotiaat 2021	13-16-vuotiaat 2020
Yli 500 €	6%	2%	2%	16%	11%	10%
401-500 €	4%	2%	1%	8%	7%	5%
301-400 €	7%	5%	4%	13%	11%	18%
201 - 300 €	18%	16%	19%	25%	25%	32%
101 - 200 €	40%	45%	41%	26%	37%	26%
51 - 100 €	13%	16%	13%	9%	5%	5%
Alle 50€	4%	3%	3%	1%	0%	0%
Lapselle ei ostettu puhelinta (esim. sai käytetyn puhelimen)	8%	11%	15%	3%	4%	2%

Vuonna 2020 tulos on ollut hieman korkeampi kalliimmassa hintaluokassa (13-16-vuotiaat)

Vertailua ei ole tehty aiempiin vuosiin, sillä kysymyksen ehdot kyselylomakkeella ovat muuttuneet. Indikatiivisesti voidaan todeta, että tuloksissa ei nähdä merkittävää muutosta vuosiin 2019 ja 2018.

Minkä hintatason puhelin lapsen nykyiseksi puhelimeksi ostettiin?

n= 2021: 667 IP (5-12-vuotiaat), 302 IP (13-16-vuotiaat) 2020: 462 IP (5-12-vuotiaat), 268 IP (13-16-vuotiaat) 2022: 683 IP (5-12-vuotiaat), 301 IP (13-16-vuotiaat)



# Puhelimen hankinta ja omistaminen - yhteenveto

## Ensimmäinen puhelin

- Puhelin omistetaan vuosi vuodelta nuorempana: ensimmäinen puhelin hankitaan useimmin **6- tai 7-vuotiaalle** lapselle.
- Ensimmäisen puhelimen hankinnan taustalla on tyypillisesti **perheen, kavereiden ja lapsen välinen yhteydenpito ja turvallisuus** sekä **koulun aloitus**.
- Ensimmäinen puhelin hankitaan hieman useammin **uutena kuin käytettynä**.

## Tärkeää hankinnassa

- Lapsen ensimmäisen puhelimen tärkeimmät valintaperusteet ovat **hinta, helppokäyttöisyys ja yhteydenpito**. Hinta ja riittävän **uusi malli** ovat vahvimmat valintakriteerit viimeisimmälle puhelimelle.
- Puhelinta hankittaessa vanhempia huolettavat tai mietityttävät puhelimen **kestävyys ja turvallisuus**.

## Puhelimen hinta

- Yleisin hintaluokka 5-16-vuotiaiden lasten puhelimille on **101-200 €**.
- 13-16-vuotiaiden lasten puhelmiin käytetään **enemmän rahaa** kuin 5-12-vuotiaiden puhelmiin. Yli puolella 13-16-vuotiaista lapsista on yli 200€ maksava puhelin.
- 5-12-vuotiaiden lasten nykyisen puhelimen kerrotaan maksaneen tyypillisesti alle 200€ tai olevan käytetty/ilmainen laite.

# Agenda

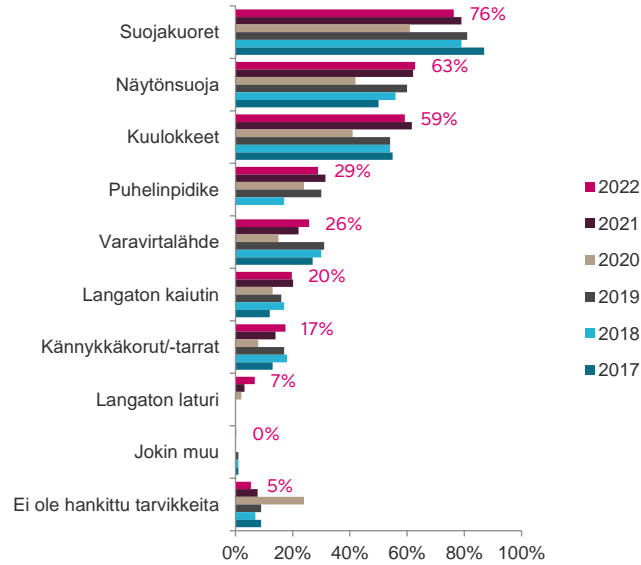
- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto



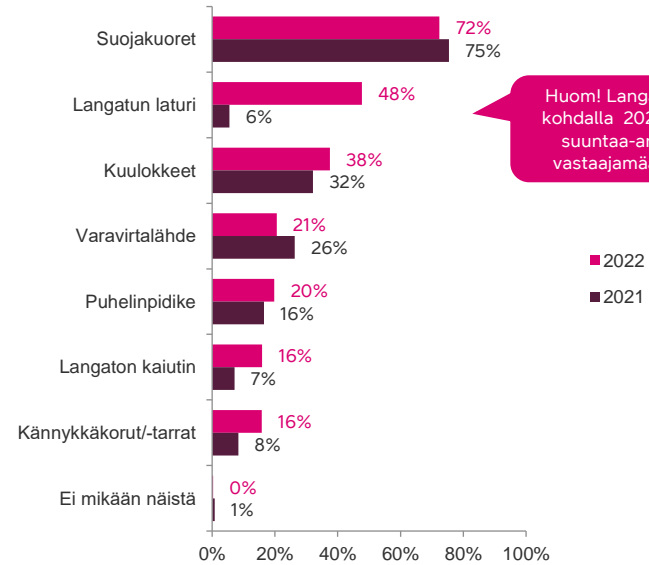
# Suosituin ja hyödyllisin 5-12-vuotiaan lapsen puhelimen lisätarvike on suojakuori

## Lisätarvikkeet

Puhelimeen hankitut lisätarvikkeet



Hyödyllisin lisätarvike



Huom! Langattoman laturin kohdalla 2022 tulokset ovat suuntaa-antavat pienen vastaajamäärän takia (44)

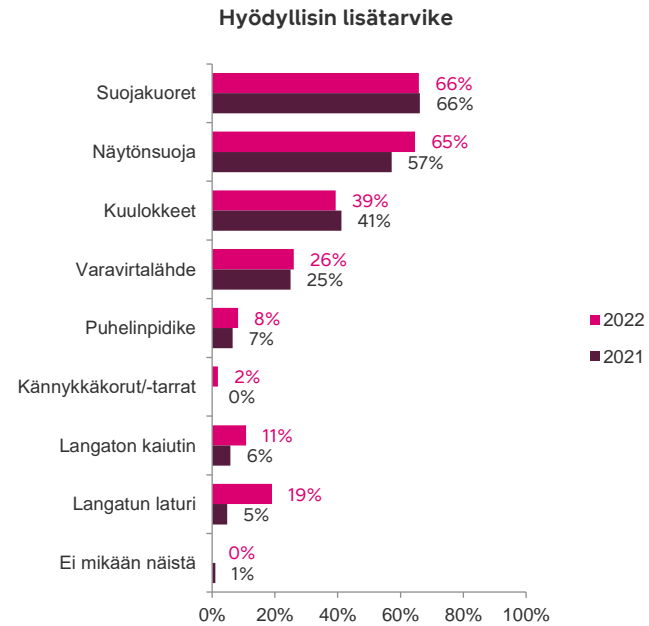
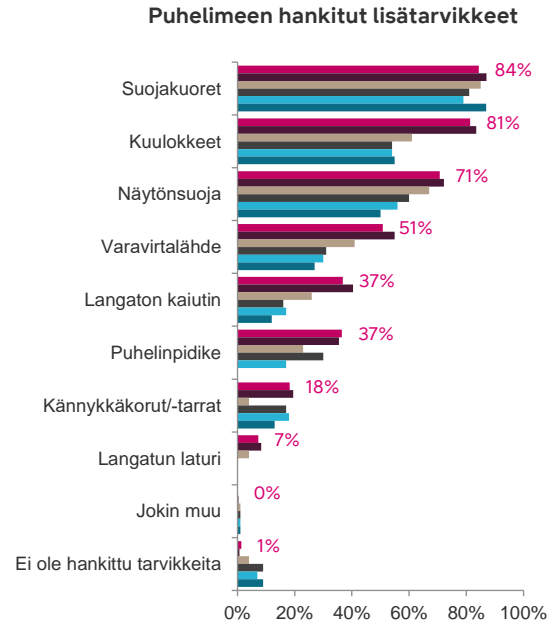
Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.

Onko lapselle hankittu seuraavia puhelimen lisätarvikkeita? n= 5-12v = 683 IP

Mikä/mitkä lapselle hankituista puhelimeen liittyvistä lisätarvikkeista on osoittautunut kaikkein hyödyllisimmäksi? (Suojakuoret n= 482 IP, Näytönsuoja n=412 IP, Kuulokkeet n=381 IP, Langaton kaiutin n=132 IP, Varavirtalähde n= 170 IP, Kännykkäkorut/tarrat n=114 IP, Langaton laturi n=44 IP, puhelimen taakse kiinnitettävä pidike, esim. Popsocet n=192 IP, Other n=2 IP, Ei mikään näistä & En osaa sanoa n=546 IP)

# Vanhemmassa ikäryhmässä suurta muutosta vuoteen 2021 ei ole tapahtunut, mutta kuulokkeiden ja langattoman kaiuttimen suosio on säilynyt

## Lisätarvikkeet



Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.

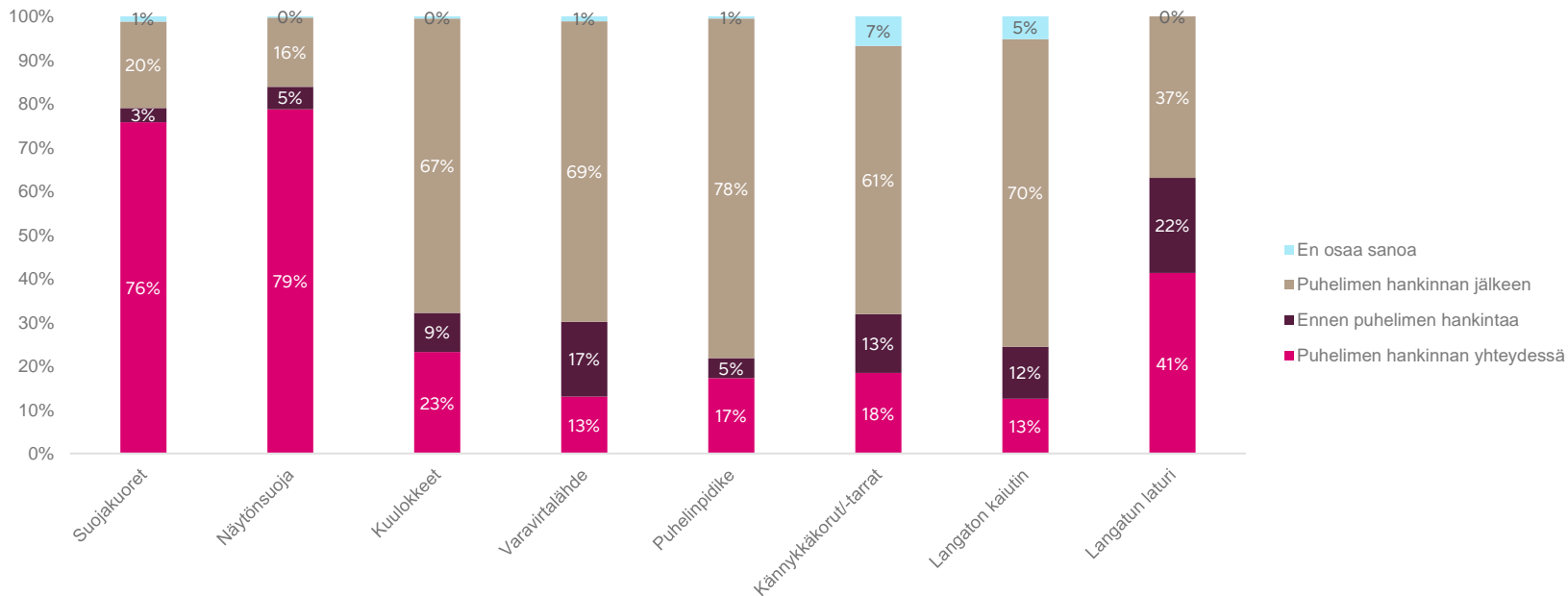
Onko lapselle hankittu seuraavia puhelimen lisätarvikkeita? n=301 IP

Mikä/mitkä lapselle hankituista puhelimeen liittyvistä lisätarvikkeista on osoittautunut kaikkein hyödyllisimmäksi? (Suojakuoret n= 246 IP, Näytönsuoja n=212 IP, Kuulokkeet n= 239 IP, Langaton kaiutin n=111 IP, Varavirtalähde n= 150 IP, Kännykkäkorut/tarrat n=53 IP, Langaton laturi n=21 IP, puhelimen taakse kiinnitettävä pidike, esim. Popsoccket n=109 IP, Other n=0 IP, Ei mikään näistä & En osaa sanoa n=275 IP)

Sensitivity: Open

# Suojakuoret ja näytönsuoja ovat puhelimen hankinnan yhteydessä tyypillisimmin hankitut lisätarvikkeet 5-12-vuotiaiden lasten kohdalla

## Milloin tarvikkeet hankittiin

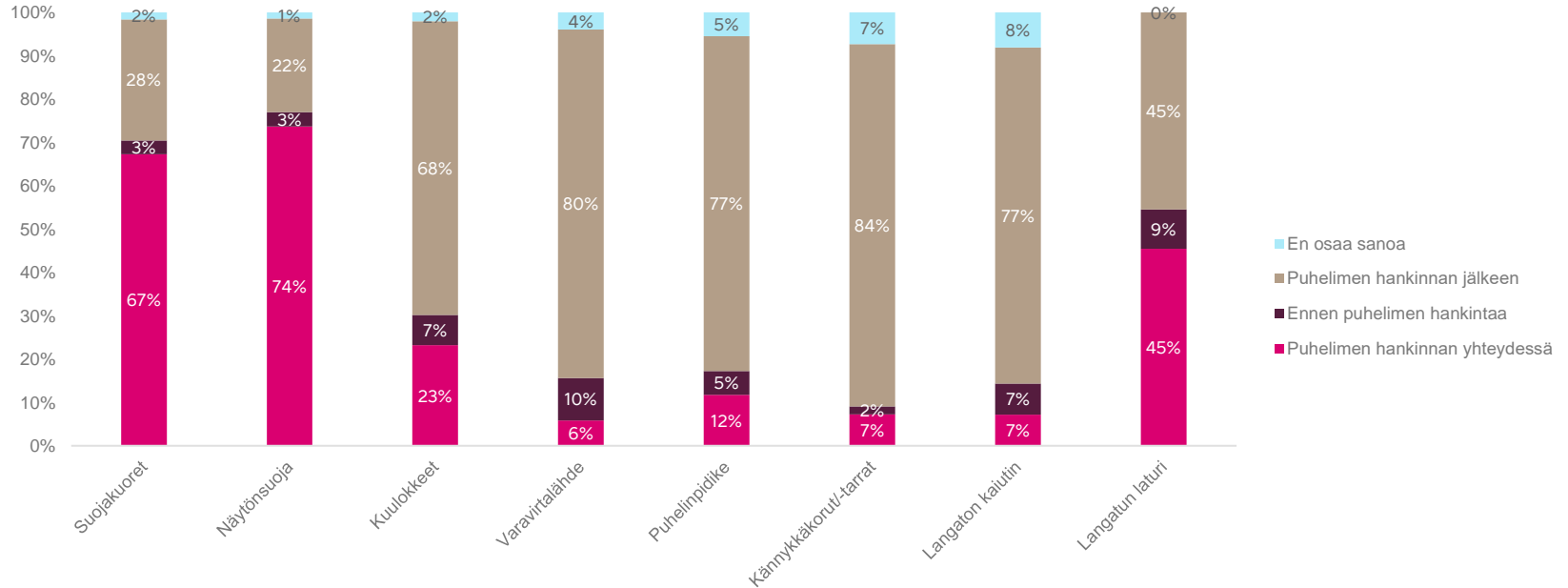


Ostettiin tarvikkeet puhelimen kanssa samaan vai eri aikaan?

Suojakuoret n=521 IP, Näytönsuoja n=429 IP, Kuulokkeet n= 404 IP, Langaton kaiutin n=135 IP, Varavirtalähde n=176 IP, Kännykkäkorut/tarrat n=119 IP, Langaton laturi n=46 IP, Puhelinpidike (puhelimen taakse kiinnitettävä pidike, esim. Popsocet) n=197 IP

# 13-16-vuotiaiden lasten kohdalla tulokset ovat samansuuntaiset kuin nuoremmassa ikäryhmässä. Langattomia latureita hankitaan sekä puhelimen hankinnan yhteydessä että sen jälkeen

## Milloin tarvikkeet hankittiin

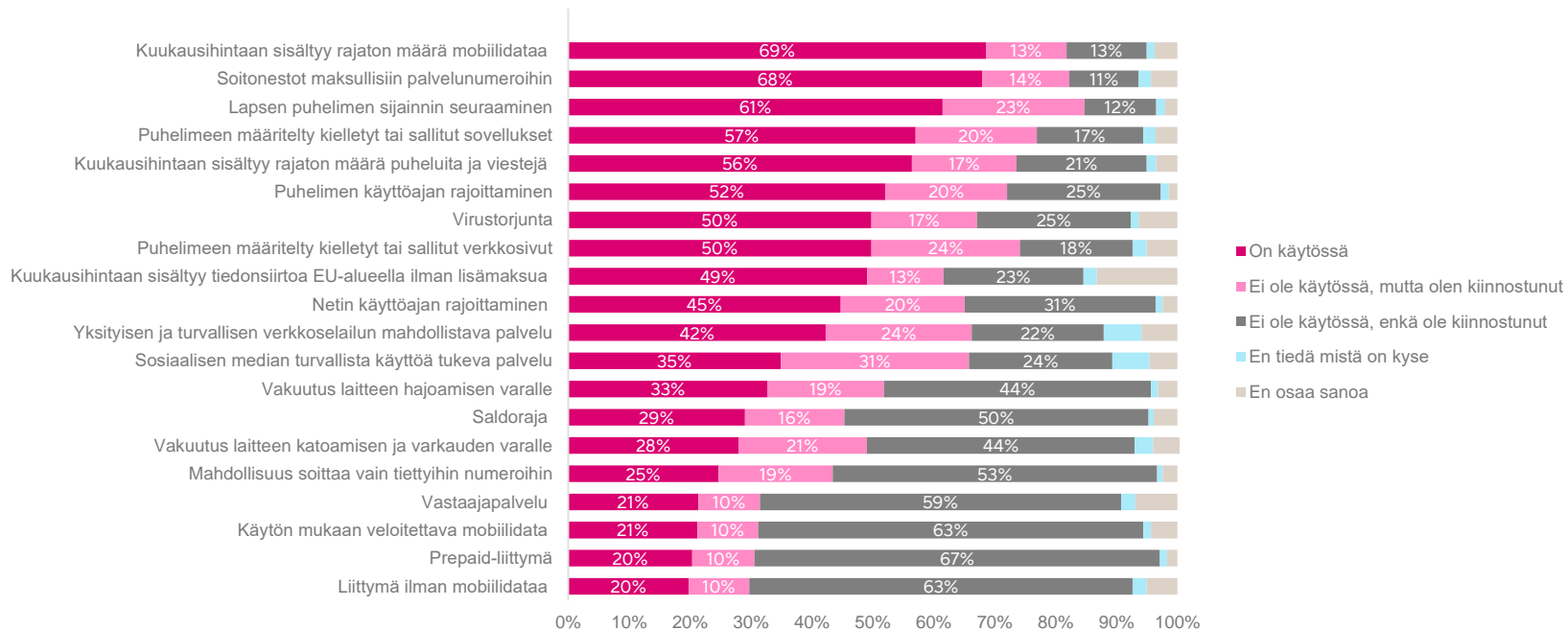


Ostettiin tarvikkeet puhelimen kanssa samaan vai eri aikaan?

Suojakuoret n=254 IP, Näytönsuoja n=213 IP, Kuulokkeet n=245 IP, Langaton kaiutin n=111 IP, Varavirtalähde n=153 IP, Kännykkäkorut/-tarrat n=55 IP, Langaton laturi n=22 IP, Puhelinpidike (puhelimen taakse kiinnitettävä pidike, esim. Popsocet) n=110 IP

# Ominaisuuksista rajaton määrä mobiilidataa ja soitonestot maksullisiin numeroihin ovat useimmin käytössä 5-12-vuotiailla lapsilla

## Käytössä olevat ominaisuudet

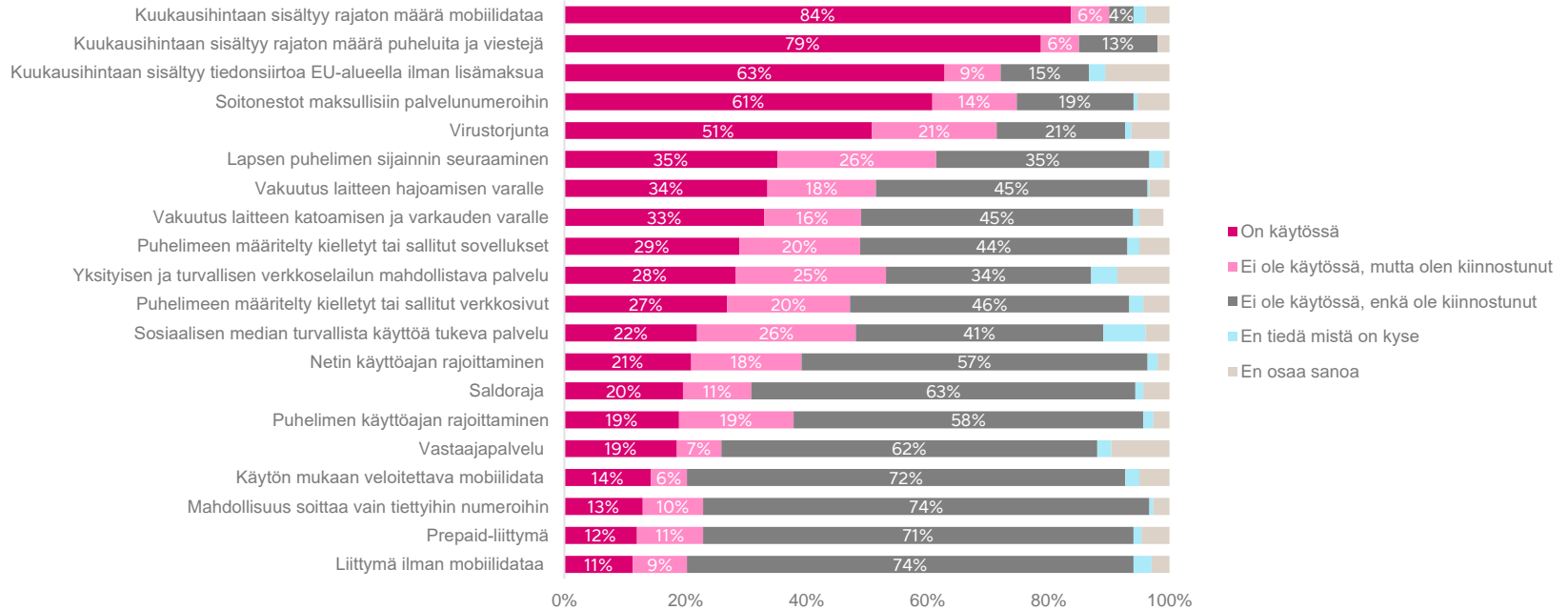


Mitä ominaisuuksia lapsen nykyisessä puhelimessa, kellopuhelimessa ja/tai liittymässä on käytössä? Mistä olisit kiinnostunut?  
n= 5-12v = 693 IP



# Kuukausihintaan sisältyvä rajaton määrä mobiilidataa, puheluita ja viestejä ovat eniten käytössä olevat ominaisuudet 13-16-vuotiailla

## Käytössä olevat ominaisuudet



Mitä ominaisuuksia lapsen nykyisessä puhelimessa, kellopuhelimessa ja/tai liittymässä on käytössä? Mistä olisit kiinnostunut?  
n= 13-16v = 301 IP

# Yleisimpien ominaisuuksien osalta trendi on suhteellisen tasainen. Laitevakuutus on yleistynyt, joka kolmannen 5-12-vuotiaan puhelin on vakuutettu.

## Käytössä olevat ominaisuudet

	2022 On käytössä	2021 On käytössä	2020 On käytössä	2019 On käytössä
Kuukausihintaan sisältyy rajaton määrä mobiilidataa	69%	72%	71%	65%
Soitonestot maksullisiin palvelunumeroihin	68%	68%	68%	73%
Kuukausihintaan sisältyy rajaton määrä puheluita ja viestejä	56%	57%	44%	40%
Lapsen puhelimen sijainnin seuraaminen	61%	55%	49%	45%
Kuukausihintaan sisältyy tiedonsiirtoa EU-alueella ilman lisämaksua	49%	53%	42%	40%
Puhelimeen määritellyt kielletyt tai sallitut sovellukset	57%	52%	47%	41%
Virustorjunta	50%	48%	50%	43%
Puhelimen käyttöajan rajoittaminen	52%	45%	36%	34%
Puhelimeen määritellyt kielletyt tai sallitut verkkosivut	50%	42%	49%	40%
Netin käyttöajan rajoittaminen	45%	39%	29%	31%
Yksityisen ja turvallisen verkkoselailun mahdollistava palvelu	42%	35%	N/A	N/A
Sosiaalisen median turvallista käyttöä tukeva palvelu	35%	29%	N/A	N/A
Saldoraja	29%	22%	18%	18%
Laitevakuutus	33%	16%	20%	12%
Vastaajapalvelu	21%	14%	9%	15%
Käytön mukaan veloittettava mobiilidata	21%	13%	20%	12%
Prepaid-liittymä	20%	13%	11%	14%
Liittymä ilman mobiilidataa	20%	12%	37%	8%
Mahdollisuus soittaa vain tiettyihin numeroihin	25%	11%	7%	N/A

Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä. Mitä ominaisuuksia lapsen nykyisessä puhelimessa, kellopuhelimessa ja/tai liittymässä on käytössä? Mistä olisit kiinnostunut?  
n= 693 IP 2022, n= 632 IP 2021, n=462 2020, n=595 2019



# Tarvikkeet ja ominaisuudet - yhteenveto

## Puhelimen lisätarvikkeet

- 5-12-vuotiaiden lasten suosituin ja hyödyllisimmäksi koettu lisätarvike on **suojakuori**.
- 13+ vuotiaiden lasten ja nuorten ikäryhmässä **kuulokkeiden ja langattomien kaiuttimien** hankinta on selkeästi yleistynyt viime vuosina.
- Kuulokkeiden koettu **hyödyllisyys** lisääntyy lapsen iän myötä, kun taas nuorempien lasten lisätarvikkeiden hyödyllisyydessä korostuvat suojakuoret ja näytönsuojat.

## Lisätarvikkeiden hankinta

- Puhelimen **hankinnan yhteydessä** ostetaan tyypillisimmin **suojakuori ja näytönsuoja** 5-12-vuotiaiden lasten kohdalla.
- 13-16-vuotiaiden lasten kohdalla hankintahetken tulokset ovat samansuuntaiset kuin nuoremmassa kohderyhmässä. **Langattomien latureiden osto** puhelimen hankinnan yhteydessä korostuu tässä kohderyhmässä hieman, mutta latureita ostetaan myös myöhemmin.

## Puhelimen/liittymän ominaisuudet

- **Rajaton määrä mobiilidataa, soitonesto maksullisiin numeroihin** sekä lapsen puhelimen **sijainnin seuranta** ovat yleisimmät 5-12-vuotiailla lapsilla käytössä olevat ominaisuudet.
- 13-16-vuotiaiden kohdalla kolmen kärkeen nousee **rajattoman mobiilidatan** lisäksi **kuukausihintaan sisältyvät rajaton määrä puheluita ja viestejä ja tiedonsiirto EU-alueella ilman lisämaksua**.

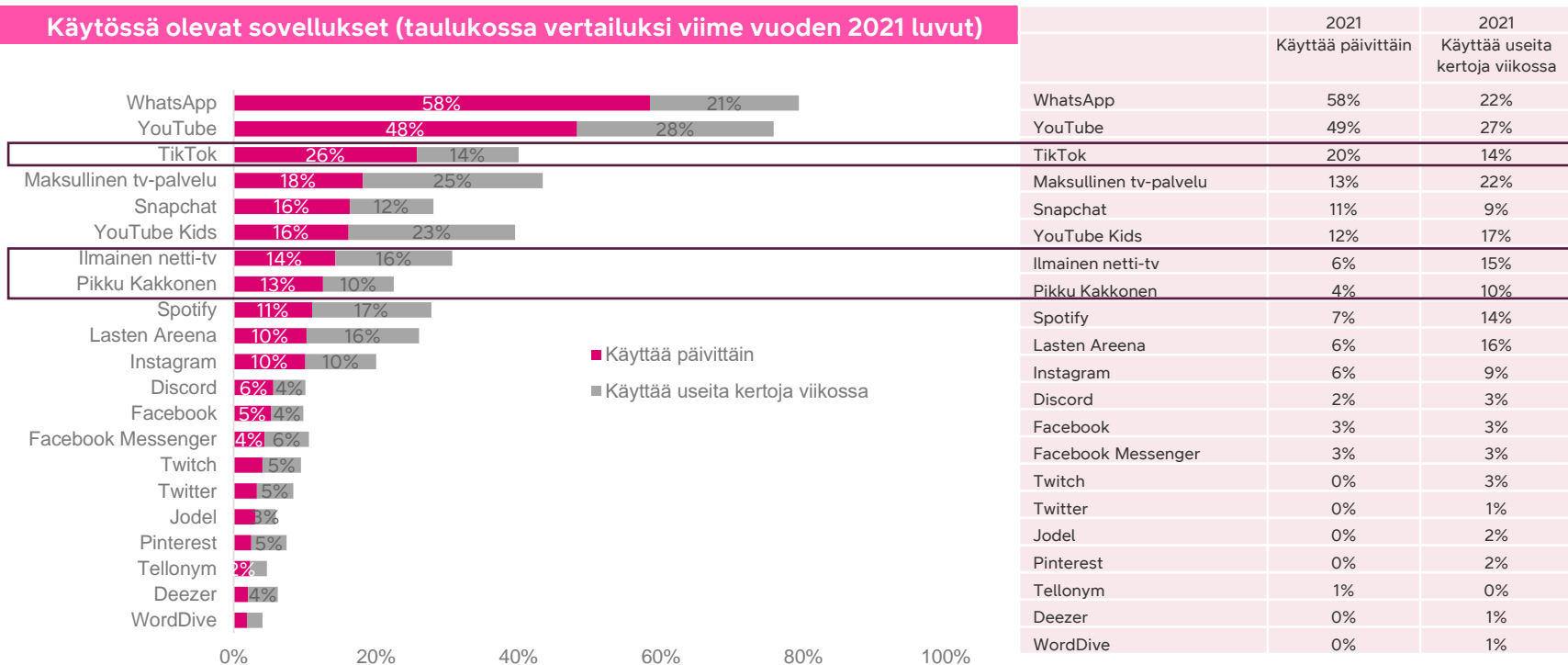
# Agenda

- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto



# 5-12-vuotiaiden joukossa WhatsAppia ja YouTubea käytetään sovelluksista useimmin. TikToken, ilmaisen netti tv:n ja Pikku Kakkosen päivittäinen käyttö on lisääntynyt.

Käytössä olevat sovellukset (taulukossa vertailuksi viime vuoden 2021 luvut)



Mihin seuraavista sovelluksista olet huomannut tai tiedät lapsesi käyttävän puhelintaan?

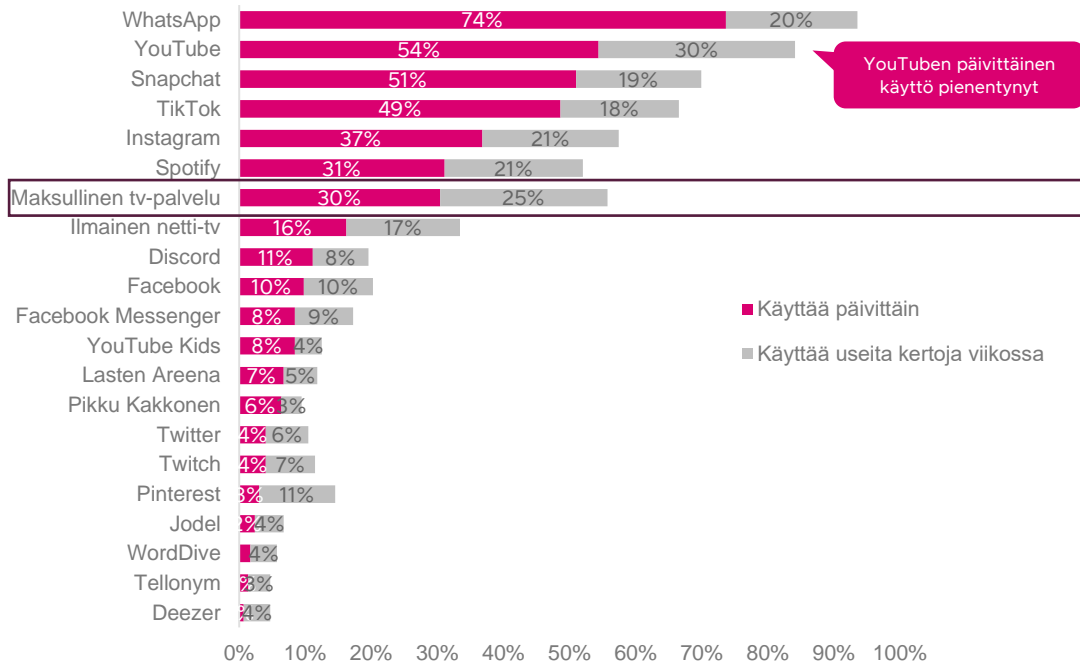
n= 645 IP

Ilmainen netti-tv kysytty muodossa Yle Areena, Ruutu, MTV tai muu ilmainen netti-tv

Maksullinen tv-palvelu kysytty muodossa Netflix, DNA TV, HBO, Viaplay, C More, Ruutu+ tai muu maksullinen tv-palvelu

# WhatsApp ja YouTubea käytetään useimmin myös 13-16-vuotiaiden joukossa. Lisäksi käytetään Snapchatia, TikTokia, Instagramia, Spotifyta ja maksullisia tv-palveluja.

## Käytössä olevat sovellukset



	2021 Käyttää päivittäin	2021 Käyttää useita kertoja viikossa
WhatsApp	77%	15%
YouTube	64%	25%
Snapchat	48%	17%
TikTok	42%	20%
Instagram	35%	20%
Spotify	28%	24%
Maksullinen tv-palvelu	23%	23%
Ilmainen netti-tv	10%	15%
Discord	10%	7%
Facebook	9%	9%
Facebook Messenger	5%	9%
YouTube Kids	3%	4%
Lasten Areena	1%	3%
Pikku Kakkonen	2%	1%
Twitter	4%	6%
Twitch	3%	4%
Pinterest	2%	8%
Jodel	1%	2%
WordDive	0%	2%
Tellonym	1%	2%
Deezer	1%	2%

Mihin seuraavista sovelluksista olet huomannut tai tiedät lapsesi käyttävän puhelintaan?

n= 296 IP

Ilmainen netti-tv kysytty muodossa Yle Areena, Ruutu, MTV tai muu ilmainen netti-tv

Maksullinen tv-palvelu kysytty muodossa Netflix, DNA TV, HBO, Viaplay, C More, Ruutu+ tai muu maksullinen tv-palvelu

# Vanhemmissa ikäryhmissä käytetään enemmän WhatsAppia, Snapchatia, TikTokia, Instagramia ja Spotifyta kuin nuoremmissa. Nuoremmat käyttävät enemmän YouTube Kidsiä, Lasten Areenaa ja Pikku Kakkosta

Ikäryhmät – käyttää sovellusta vähintään useita kertoja viikossa

	5-7 vuotta	8-9 vuotta	10-11 vuotta	12-13 vuotta	14-16 vuotta
WhatsApp	54%	87%	87%	88%	94%
YouTube	65%	71%	84%	84%	86%
Harmaalla suurimmat erot ikäryhmien välillä					
Snapchat	11%	14%	39%	61%	72%
TikTok	18%	27%	52%	66%	69%
Instagram	9%	9%	25%	50%	59%
Spotify	21%	19%	38%	36%	57%
Maksullinen tv-palvelu	42%	38%	46%	51%	58%
Facebook	6%	7%	14%	15%	22%
Ilmainen netti-tv	35%	25%	35%	31%	32%
Facebook Messenger	8%	7%	14%	15%	18%
Discord	7%	8%	11%	17%	21%
Twitter	4%	7%	10%	10%	13%
Pinterest	5%	7%	9%	12%	15%
Twitch	8%	7%	12%	10%	14%
YouTube Kids	52%	42%	34%	25%	9%
Jodel	5%	6%	8%	2%	9%
Tellonym	3%	4%	7%	4%	5%
Lasten Areena	40%	21%	23%	22%	10%
Deezer	5%	5%	8%	6%	5%
Pikku Kakkonen	41%	15%	21%	16%	7%
WordDive	3%	5%	5%	5%	5%

Mihin seuraavista sovelluksista olet huomannut tai tiedät lapsesi käyttävän puhelintaan? Käyttää päivittäin tai useita kertoja viikossa.

5-7-v n=145 IP, 8-9-v n=195 IP, 10-11-v n=199 IP, 12-13-v n=184 IP, 14-16-v n=218 IP

Ilmainen netti-tv kysytty muodossa Yle Areena, Ruutu, MTV tai muu ilmainen netti-tv

Maksullinen tv-palvelu kysytty muodossa Netflix, DNA TV, HBO, Viaplay, C More, Ruutu+ tai muu maksullinen tv-palvelu

# 5-12-vuotiaiden kohdalla ilmaisen netti-TV:n ja YouTube Kidsin käyttö on kasvanut eniten. 13-16-vuotialla suurin kasvu on tapahtunut maksullisten TV-palveluiden kohdalla

## Trendi - sovellukset

5-12-vuotiaat	2022	2021	2020	
	Käyttää useita kertoja viikossa/päivittäin	Käyttää useita kertoja viikossa/päivittäin	Käyttää useita kertoja viikossa/päivittäin	Käytön muutos
WhatsApp	79%	80%	68%	-1%
YouTube	76%	76%	68%	0%
Maksullinen tv-palvelu	43%	35%	24%	8%
TikTok	40%	34%	25%	6%
YouTube Kids	40%	29%	25%	11%
Ilmainen netti-tv	31%	21%	N/A	10%
Spotify	28%	22%	18%	6%
Snapchat	28%	20%	17%	8%
Lasten Areena	26%	22%	18%	4%
Pikku Kakkonen	22%	14%	15%	8%
Instagram	20%	15%	Kuvat 12%, Stories 6%	5%
Facebook Messenger	10%	5%	2%	5%
Discord	10%	6%	N/A	4%
Facebook	9%	6%	3%	3%
Twitch	9%	3%	2%	6%
Twitter	8%	1%	2%	7%
Pinterest	7%	3%	3%	4%
Deezer	6%	2%	2%	4%
Jodel	6%	2%	1%	4%
Tellonym	4%	1%	1%	3%
WordDive	4%	1%	1%	3%

13-16-vuotiaat	2022	2021	2020	
	Käyttää useita kertoja viikossa/päivittäin	Käyttää useita kertoja viikossa/päivittäin	Käyttää useita kertoja viikossa/päivittäin	Käytön muutos
WhatsApp	94%	91%	89%	3%
YouTube	84%	89%	87%	-5%
Snapchat	70%	65%	66%	5%
TikTok	67%	62%	36%	5%
Instagram	57%	54%	Kuvat 58%, Stories 36%	3%
Maksullinen tv-palvelu	56%	46%	39%	10%
Spotify	52%	52%	50%	0%
Ilmainen netti-tv	33%	24%	N/A	9%
Discord	20%	18%	N/A	2%
Facebook	20%	18%	17%	2%
Facebook Messenger	17%	14%	8%	3%
Pinterest	15%	10%	6%	5%
YouTube Kids	13%	7%	6%	6%
Lasten Areena	12%	4%	1%	8%
Twitch	11%	7%	3%	4%
Twitter	10%	10%	9%	0%
Pikku Kakkonen	9%	3%	1%	6%
Jodel	7%	3%	2%	4%
WordDive	6%	2%	2%	4%
Deezer	5%	3%	2%	2%
Tellonym	5%	3%	2%	2%

Mihin seuraavista sovelluksista olet huomannut tai tiedät lapsesi käyttävän puhelintaan?

2021: 5-12-vuotiaat n=604 IP 13-16-vuotiaat n=302 IP 2020: 5-12-vuotiaat n=595 IP 13-16-vuotiaat n=262 IP

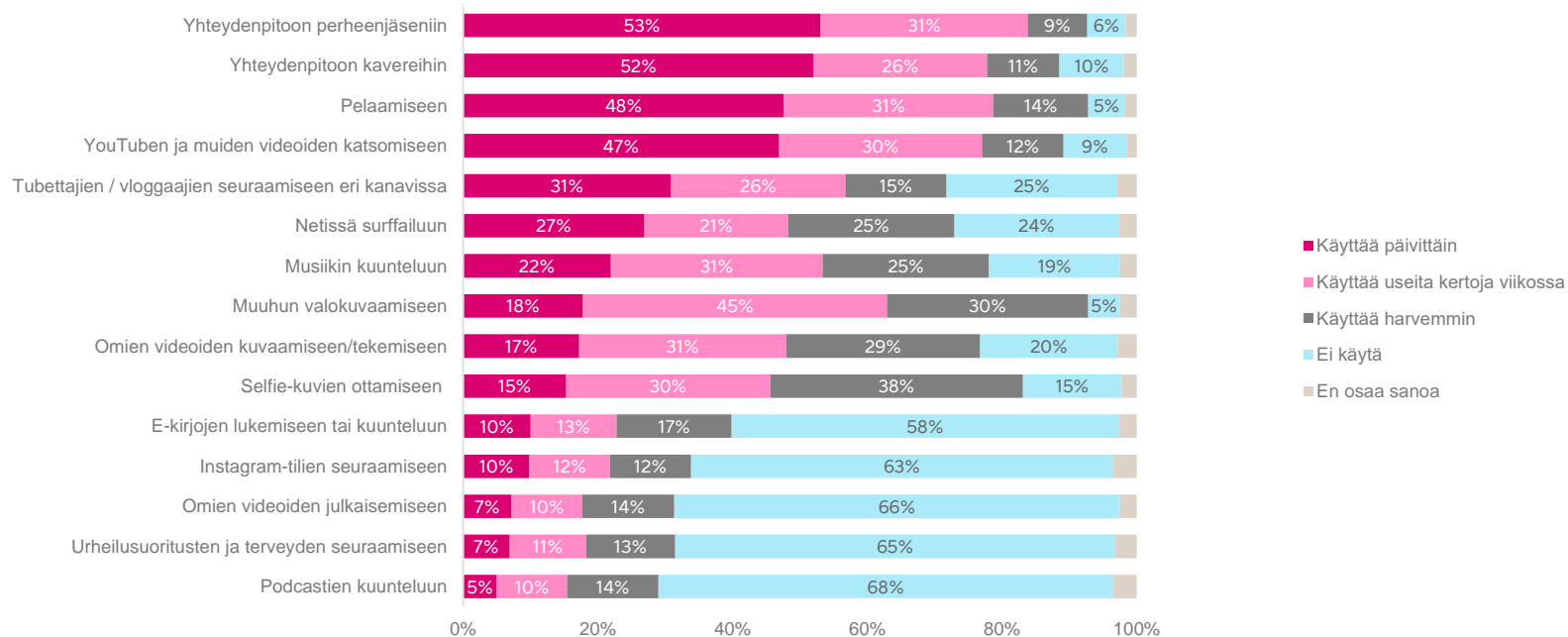
Ilmainen netti-tv kysytty muodossa Yle Areena, Ruutu, MTV tai muu ilmainen netti-tv

Maksullinen tv-palvelu kysytty muodossa Netflix, DNA TV, HBO, Viaplay, C More, Ruutu+ tai muu maksullinen tv-palvelu



# 5-12-vuotiaat pitävät puhelimella yhteyttä perheenjäseniin ja kavereihin sekä pelaavat

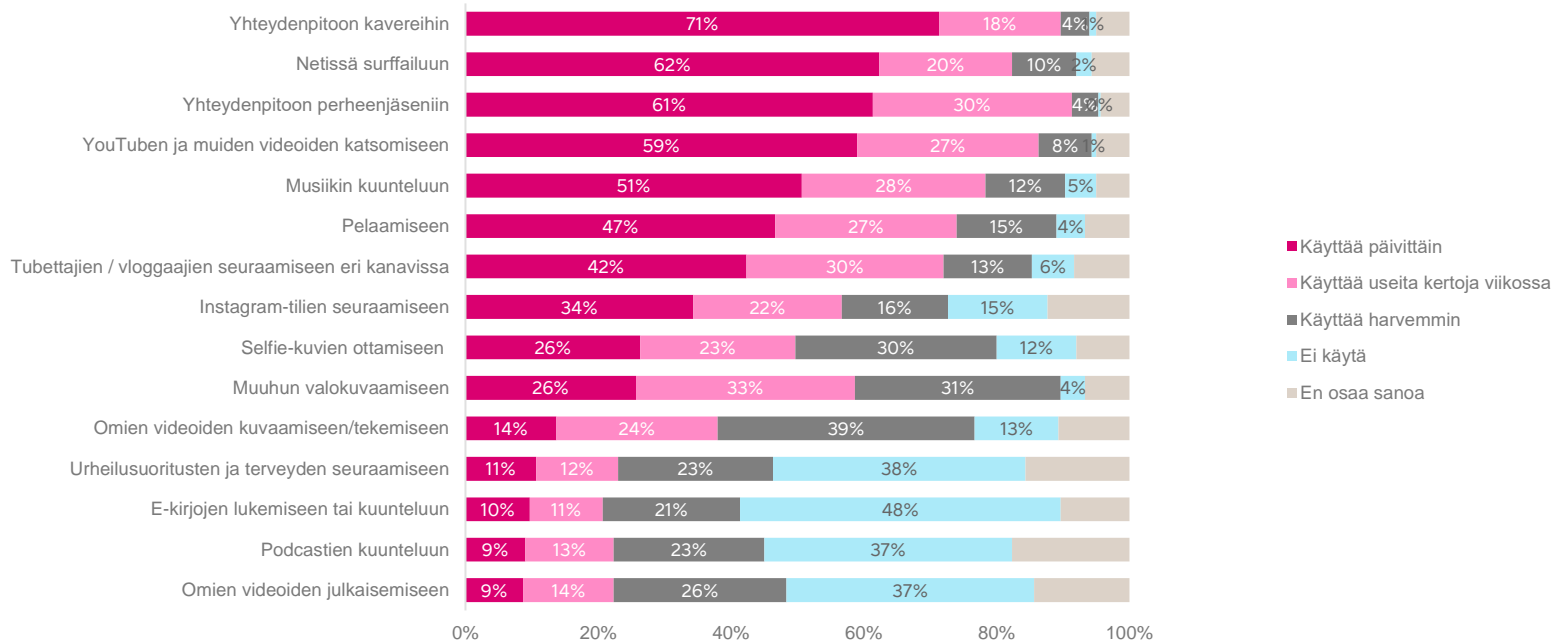
## Käytössä olevat ominaisuudet



Mihin seuraavista olet huomannut tai tiedät lapsen käyttävän puhelintaan?  
n=680 IP

# Yhteydenpito kavereihin ja perheenjäseniin sekä YouTube ja netin käyttö ovat yleisimmät puhelimen käyttötavat myös 13-16-vuotiaiden ryhmässä

## Käytössä olevat ominaisuudet



Mihin seuraavista olet huomannut tai tiedät lapsen käyttävän puhelintaan?  
n=300 IP

# Vanhemmat ikäryhmät pitävät yhteyttä kavereihin, surffaavat netissä, kuuntelevat musiikkia ja seuraavat Instagram-tilejä useammin kuin nuoremmat

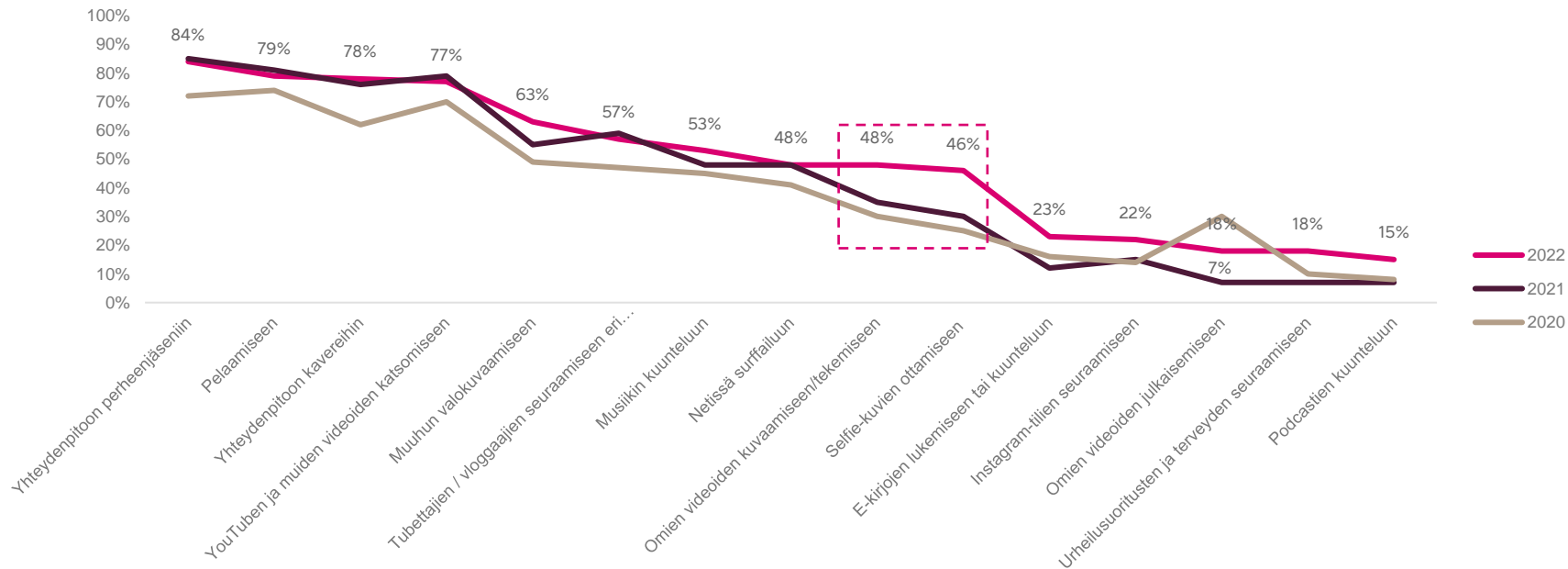
## Ikäryhmät – käyttää vähintään viikoittain

	5-7 vuotta	8-9 vuotta	10-11 vuotta	12-13 vuotta	14-16 vuotta
Yhteydenpitoon perheenjäseniin	58%	90%	93%	92%	91%
Yhteydenpitoon kavereihin	44%	85%	89%	92%	89%
YouTube ja muiden videoiden katsomiseen	65%	76%	82%	87%	86%
Harmaalla suurimmat erot ikäryhmien välillä					
Netissä surffailuun	25%	41%	61%	77%	82%
Musiikin kuunteluun	42%	48%	61%	70%	80%
Pelaamiseen	66%	85%	83%	80%	70%
Tubettajien / vloggaajien seuraamiseen eri kanavissa	31%	55%	68%	76%	70%
Muuhun valokuvaamiseen	59%	61%	69%	61%	58%
Instagram-tilien seuraamiseen	11%	13%	26%	50%	58%
Selfie-kuvien ottamiseen	39%	45%	50%	49%	50%
Omien videoiden kuvaamiseen/tekemiseen	36%	45%	58%	49%	36%
Podcastien kuunteluun	9%	13%	19%	25%	20%
Urheilusuoritusten ja terveyden seuraamiseen	14%	13%	23%	25%	22%
Omien videoiden julkaisemiseen YouTube:ssa tms.	9%	13%	23%	26%	22%
E-kirjojen lukemiseen tai kuunteluun	20%	16%	28%	29%	18%

Mihin seuraavista olet huomannut tai tiedät lapsen käyttävän puhelintaan?  
 5-7v n=158 IP, 8-9v n=208 IP, 10-11v n=203 IP, 12-13v n=189 IP, 14-16v n=222 IP

# Puhelimen ominaisuuksien käytössä kasvua on tapahtunut mm. selfie-kuvien ottamisessa ja omien videoiden kuvaamisessa

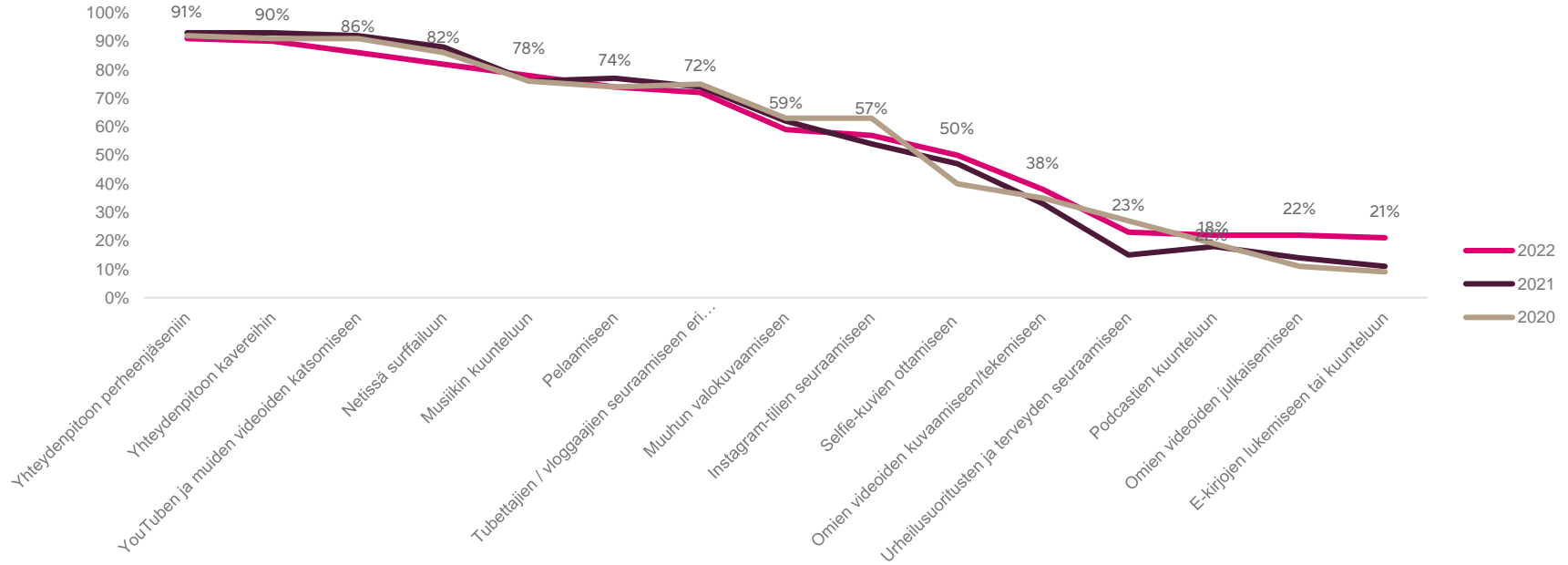
## Trendi - ominaisuudet



Mihin seuraavista olet huomannut tai tiedät lapsen käyttävän puhelintaan?  
5-12-vuotiaat n=680 IP

# 13-16-vuotiaiden kohdalla vuosien 2021 ja 2022 välillä ei ole juurikaan eroja - E-kirjojen käyttö on hieman kasvanut

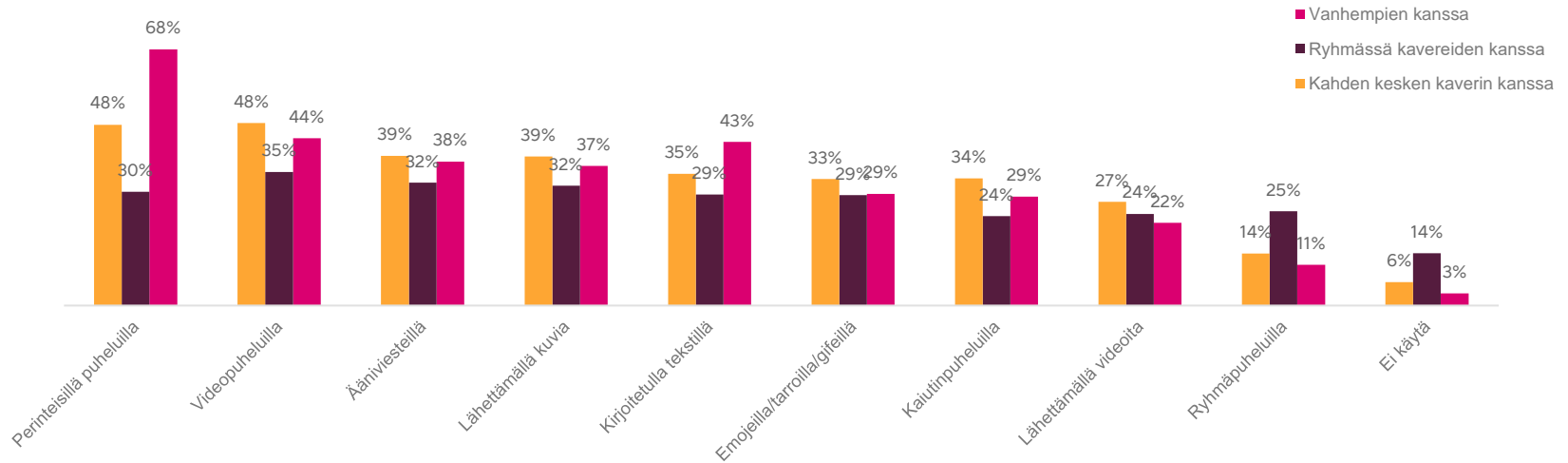
## Trendi - ominaisuudet



Mihin seuraavista olet huomannut tai tiedät lapsen käyttävän puhelintaan?  
13-16-vuotiaat n= 300 IP

# Yhteydenpito perinteisillä puheluilla tapahtuu selkeästi useammin vanhempien kuin kavereiden kanssa 5-12-vuotiaiden lasten keskuudessa

## Yhteydenpidon muodot

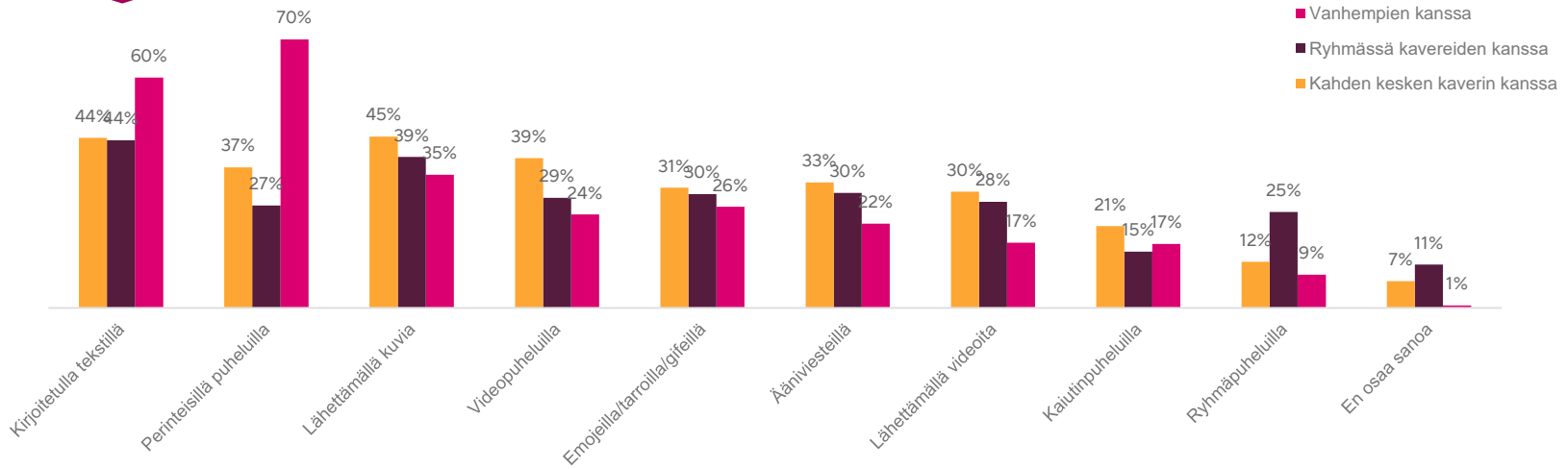


Millä tavoin lapsesi pitää yhteyttä muihin puhelimellaan?  
n=680 IP

# 13-16-vuotiaat pitävät videopuheluilla enemmän yhteyttä kavereihin kuin vanhempiin, joille puolestaan soitetaan usein perinteisiä puheluita. Viestinnässä korostuu tekstimuoto

## Yhteydenpidon muodot

Kirjoitettua tekstiä käytetään 13-16-vuotiaiden ryhmässä useammin kuin 5-12-vuotiaiden ryhmässä.



Millä tavoin lapsesi pitää yhteyttä muihin puhelimellaan?  
n=300 IP



# Sovellukset ja käyttökohteet - yhteenveto

## Sovellukset

- **WhatsApp ja YouTube** ovat yleisimmät sovellukset niin 5-12-vuotiaiden kuin 13-16-vuotiaiden keskuudessa.
- **WhatsApp, YouTube, Snapchat, TikTok, Instagram, Spotify sekä maksulliset tv-palvelut** korostuvat vanhempien lasten joukossa. Sen sijaan Facebookia käyttää viikottain vain viidennes 13-16-vuotiaista.
- Käytön **kasvua** nähdään usean sovelluksen kohdalla, mm. **maksulliset TV-palvelut** ovat yksi näistä 13-16-vuotiaiden joukossa.

## Käyttökohteet

- Puhelinta käytetään kaikissa ikäryhmissä **yhteydenpitoon** perheenjäsenten ja kavereihin kanssa sekä **YouTuben ja muiden nettivideoiden** katseluun.
- Puhelimen käyttö **monipuolistuu iän myötä**: vanhemmat lapset/nuoret muun muassa pitävät yhteyttä kavereihin, surffaavat netissä, kuuntelevat musiikkia ja seuraavat Instagram-tilejä useammin kuin nuoremmat lapset. Nuoremmilla käyttökohteiden kärkeen nousee pelaaminen.

## Yhteydenpidon muodot

- **Perinteiset puhelut** ovat edelleen suosituin yhteydenpidon muoto 5-12-vuotiaiden lasten keskuudessa, niin vanhempien kuin kahdenkeskisten kaverikeskustelujen kohdalla. Kaverikeskusteluja käydään myös ääniviesteillä.
- 13-16-vuotiaat puhuvat puheluja vanhempiensa kanssa, mutta **tekstitse viestintä** korostuu vahvasti verrattuna nuorempiin lapsiin. **Videopuhelut** nousevat esiin kavereiden yhteydenpidossa.



# Agenda

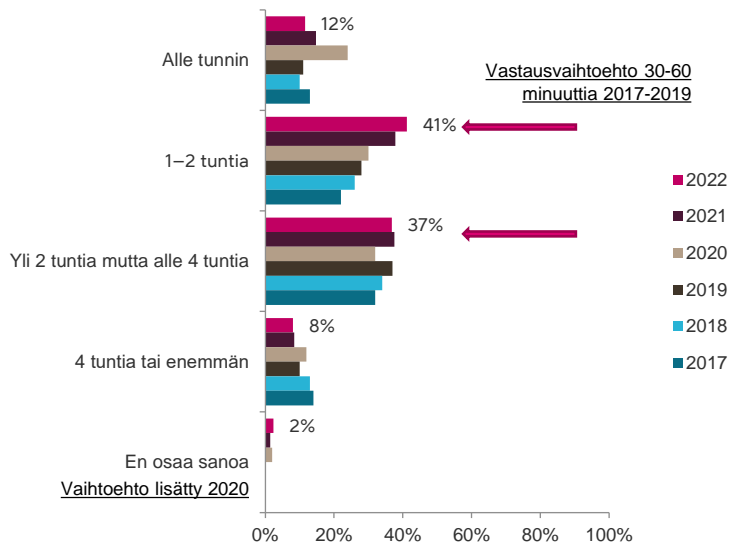
- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto



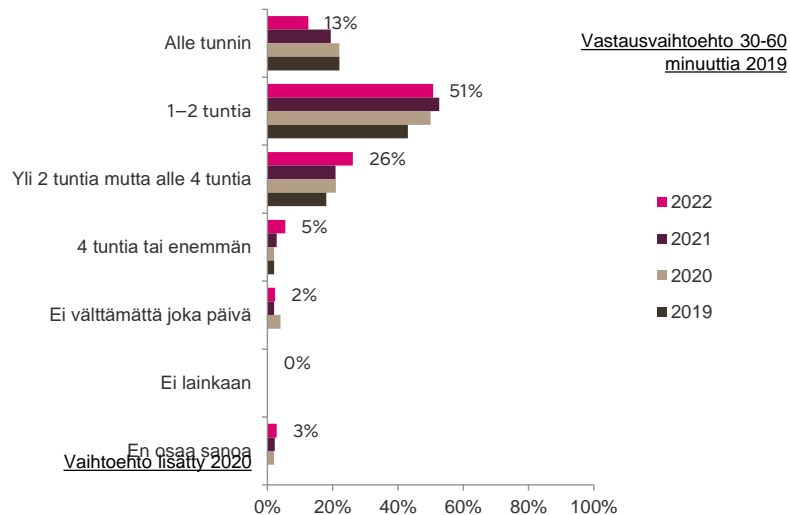
# Puhelinta käytetään useimmiten yhdestä kahteen tuntiin päivässä 5-12-vuotiaiden lasten joukossa

## Lapsen puhelimen käyttö

Kuinka paljon lapsi käyttää puhelinta arkipäivänä



Kuinka paljon lapsen olisi sopivaa käyttää puhelinta arkipäivänä



Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.

Ajattele normaalia arkipäivää, kun lapsesi käyttää puhelinta. Kuinka paljon lapsi käyttää puhelinta?

Ajattele jälleen normaalia arkipäivää. Kuinka paljon lapsen olisi mielestäsi sopivaa käyttää puhelinta? *Huom! Mukana lomakkeella myös vaihtoehdot "Ei lainkaan" ja "Ei välttämättä joka päivä", joissa 2% vastauksista. Nämä jätetty pois graafista vertailun selkeyden takia.*

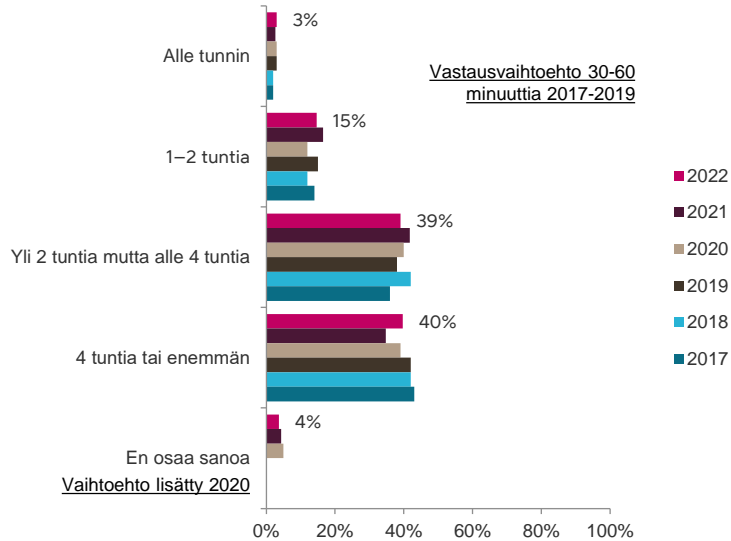
n=680 IP

Sensitivity: Open

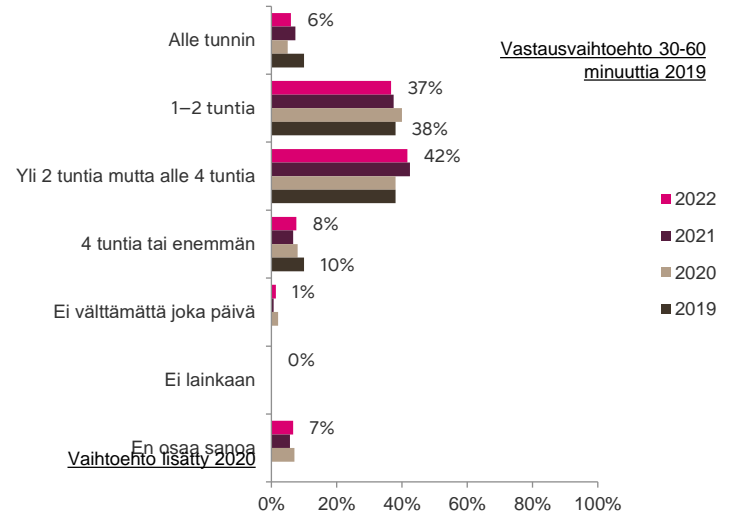
# Suurin osa kertoo, että lapsen olisi sopivaa käyttää puhelinta alle neljä tuntia päivässä. Silti 40% lapsista käyttää puhelinta 4 tuntia tai enemmän arkipäivän aikana 13-16-vuotiaiden keskuudessa

## Lapsen puhelimen käyttö

Kuinka paljon lapsi käyttää puhelinta arkipäivänä



Kuinka paljon lapsen olisi sopivaa käyttää puhelinta arkipäivänä



Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä.

Ajattele normaalia arkipäivää, kun lapsesi käyttää puhelinta. Kuinka paljon lapsi käyttää puhelinta?

Ajattele jälleen normaalia arkipäivää. Kuinka paljon lapsen olisi mielestäsi sopivaa käyttää puhelinta? *Huom! Mukana lomakkeella myös vaihtoehdot "Ei lainkaan" ja "Ei välttämättä joka päivä", joissa 1% vastauksista. Nämä jätetty pois graafista vertailun selkeyden takia.*

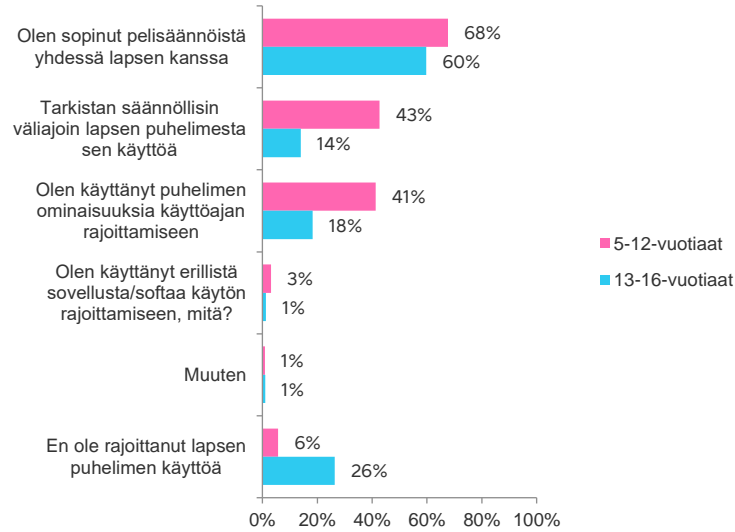
n= 300 IP

Sensitivity: Open

# Puhelimen käyttöä rajoitetaan nuoremmassa ikäryhmässä useammilla tavoilla kuin vanhemmassa

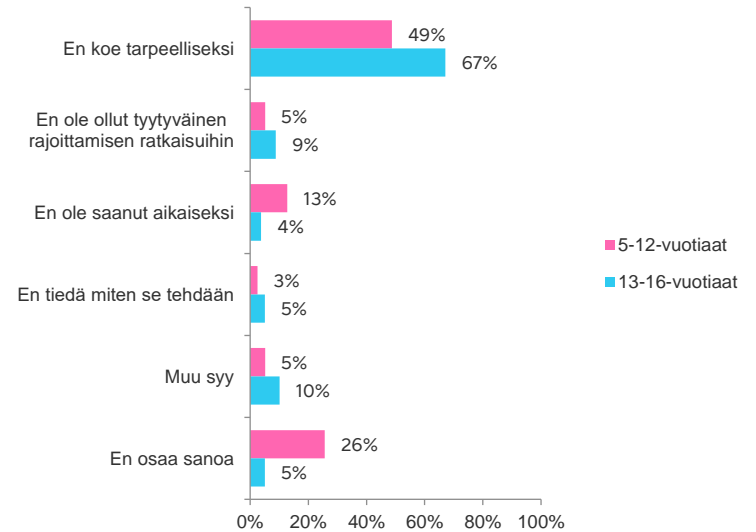
## Lapsen puhelimen käytön rajoittaminen

### Onko puhelimen käyttöä rajoitettu



### Miksi käyttöä ei ole rajoitettu

Huom! Pieni vastaajamäärä



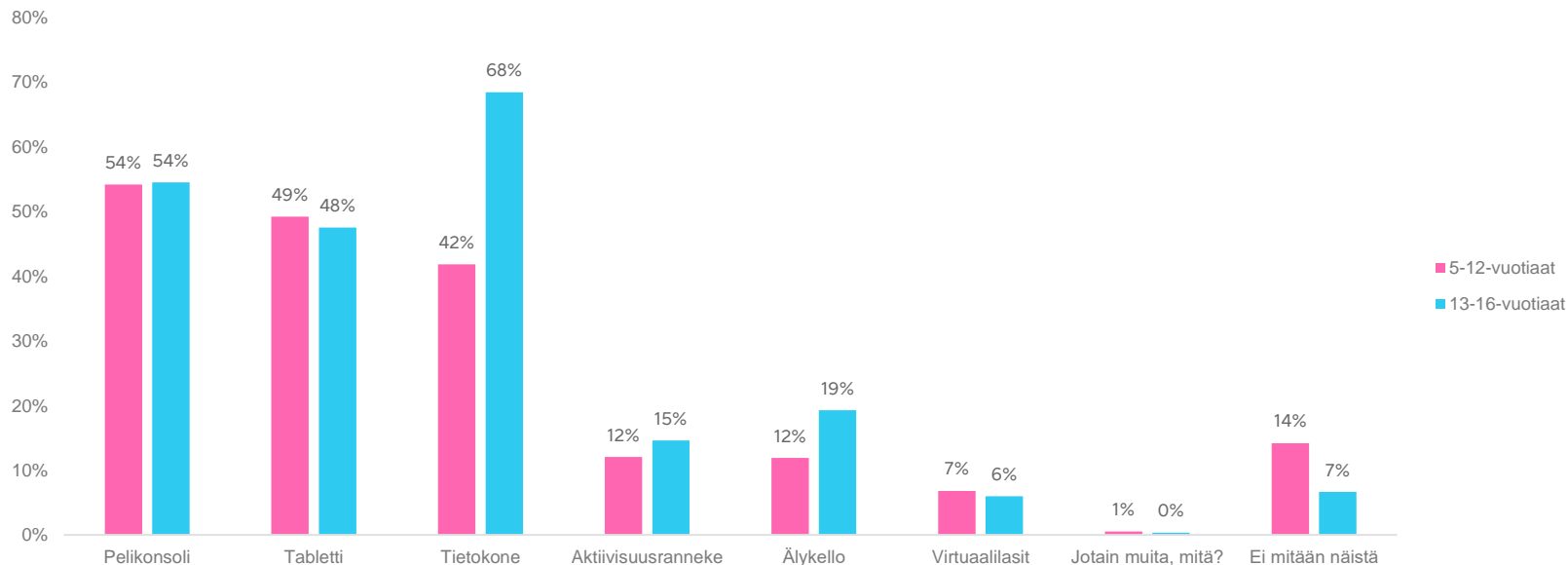
Oletko pyrkinyt rajoittamaan lapsen puhelimen käyttöä? 5-12v = 680 IP, 13-16v = 300 IP  
Miksi et ole rajoittanut lapsesi puhelimen käyttöä? 5-12v = 39 IP, 13-16v = 79 IP Huom! Pieni vastaajamäärä.

# Pelikonsoli on nuorempien lasten yleisin laite puhelimen lisäksi; vanhempien lasten keskuudessa tietokone puolestaan on yleisin laite puhelimen ohella

5-12-vuotiaat

13-16-vuotiaat

## Käytössä puhelimen lisäksi



Onko lapsella tällä hetkellä omassa käytössään puhelimen lisäksi muita digitaalisia laitteita?  
n=705 IP (5-12), 301 IP (13-16)



## Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen – yhteenveto

### Puhelimen käyttöaika

- Puhelimen päivittäinen käyttöaika vaihtelee **yhden ja neljän tunnin** välillä 5-12-vuotiaiden lasten joukossa. Vanhemmat kuitenkin kokevat sopivan käytön olevan **maksimissaan kaksi tuntia** päivässä tässä ikäryhmässä.
- 13-16-vuotiaiden lasten vanhempien mielestä sopiva käyttöaika olisi **alle neljä tuntia päivässä**. Silti 40% tämänikäisistä lapsista käyttää puhelinta **4 tuntia tai enemmän** arkipäivän aikana.

### Puhelimen käytön rajoittaminen

- Puhelimen käyttöä rajoitetaan 5-12-vuotiaiden lasten ikäryhmässä **useammilla tavoilla** kuin vanhempien lasten kohdalla.
- Yleisimmin **pelisäännöistä sovitaan** lapsen kanssa, mutta nuorempien lasten vanhemmat **tarkistavat myös lastensa puhelimia**, ja/tai **rajoittavat lapsen puhelimen käyttöaikaa**.

### Muiden laitteiden käyttö

- Puhelimen lisäksi lapsilla on käytössään myös muita laitteita: nuoremmilla lapsilla tyypillisimmin **pelikonsoli** ja vanhemmilla lapsilla **tietokone**.
- Noin puolella on käytössään myös **tabletti**.
- Aktiivisuusrannekkeet ja älykellot ovat lapsilla melko **harvinaisia**, mutta korostuvat hieman 13-16-vuotiaiden lasten keskuudessa nuorempiin verrattuna.

# Agenda

- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto



# Useimmin puhelimen käytön riskinä koetaan 5-12-vuotiaalle lapselle haitalliset sivustot. Suurimpina pidettyjä riskejä on kuitenkin kohdattu harvemmin kuin useita pienempinä pidettyjä riskejä.

## Riskit

Suurimmat muutokset

	Koen riskinä	Olen kohdannut lapsen puhelimen käytössä	En koe riskinä enkä ole kohdannut	2021 Koen riskinä
Lapselle haitalliset sivustot (esim. seksi, väkivalta, päihteet) tai kontaktit	61%	13%	28%	68%
Puhelin katoaa	58%	20%	26%	64%
<b>Vaaleanpunaisella useimmin kohdatut asiat lapsen puhelimen käytössä</b>	57%	<b>30%</b>	21%	61%
Valvomaton netin käyttö	55%	17%	31%	61%
Lasta huijataan netissä	57%	13%	31%	61%
Lapset altistuvat haitalliselle mainonnalle	55%	21%	29%	59%
Lasta kiusataan kännykän välityksellä	52%	14%	37%	59%
Puhelin varastetaan	53%	10%	38%	58%
Sisältö pelottaa/aiheuttaa painajaisia lapselle	53%	21%	29%	58%
Lapsi luovuttaa henkilötietoja tuntemattomalle osapuolelle	52%	11%	37%	58%
Puhelimen käyttöön kuluu liikaa aikaa	54%	<b>33%</b>	23%	56%
Vaikuttaa kielteisesti unen laatuun/riittävään lepoon	49%	22%	35%	52%
Lapsi joutuu vaaratilanteeseen liikenteessä	55%	12%	34%	52%
Vaikuttaa kielteisesti terveyteen	49%	16%	37%	50%
Vapaa-aika yksipuolistuu	46%	22%	38%	50%
Vaikuttaa kielteisesti oppimiseen	38%	18%	48%	38%
Lasta ei saa usein puhelimella kiinni	36%	<b>30%</b>	40%	36%
Lapsi aiheuttaa omalla kännykän käytöllään muille harmia	39%	13%	50%	36%
Yllätyksenä tulevat liian suuret laskut	30%	14%	58%	26%
Lahjakortit, jotka koukuttavat digitaalisen sisällön ostamiseen	30%	14%	57%	24%

Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä. Mitkä seuraavista koet riskinä ja/tai olet kohdannut lapsesi puhelimen käytössä?  
n=680 IP



# Riskeiksi 13-16-vuotiaiden ryhmässä koetaan lapselle haitalliset sivustot, mutta myös esimerkiksi lapsen huijaaminen tai valvomaton netin käyttö

## Riskit

	Koen riskinä	Olen kohdannut lapsen puhelimen käytössä	En koe riskinä enkä ole kohdannut
Lapselle haitalliset sivustot (esim. seksi, väkivalta, päihteet) tai kontaktit	55%	18%	31%
Lasta hujataan netissä	55%	13%	33%
Valvomaton netin käyttö	51%	18%	35%
<b>Vaaleansinisellä useimmin kohdatut asiat lapsen puhelimen käytössä</b>			
Puhelimen käyttöön kuluu liikaa aikaa	52%	41%	22%
Puhelin katoaa	54%	19%	33%
Lapset altistuvat haitalliselle mainonnalle	47%	19%	36%
Vaikuttaa kielteisesti terveyteen	53%	20%	33%
Lapsi luovuttaa henkilötietoja tuntemattomalle osapuolelle	50%	11%	40%
Vaikuttaa kielteisesti unen laatuun/riittävään lepoon	52%	34%	24%
Puhelin varastetaan	48%	10%	43%
Lapsi joutuu vaaratilanteeseen liikenteessä	49%	14%	38%
Puhelin rikkoutuu	57%	37%	19%
Vapaa-aika yksipuolistuu	47%	29%	34%
Lasta kiusataan kännykän välityksellä	45%	18%	41%
Sisältö pelottaa/aiheuttaa painajaisia lapselle	42%	18%	44%
Vaikuttaa kielteisesti oppimiseen	43%	28%	38%
Lasta ei saa usein puhelimella kiinni	32%	38%	39%
Lapsi aiheuttaa omalla kännykän käytöllään muille harmia	26%	15%	60%
Lahjakortit, jotka koukuttavat digitaalisen sisällön ostamiseen	29%	12%	59%
Yllätyksenä tulevat liian suuret laskut	23%	15%	63%

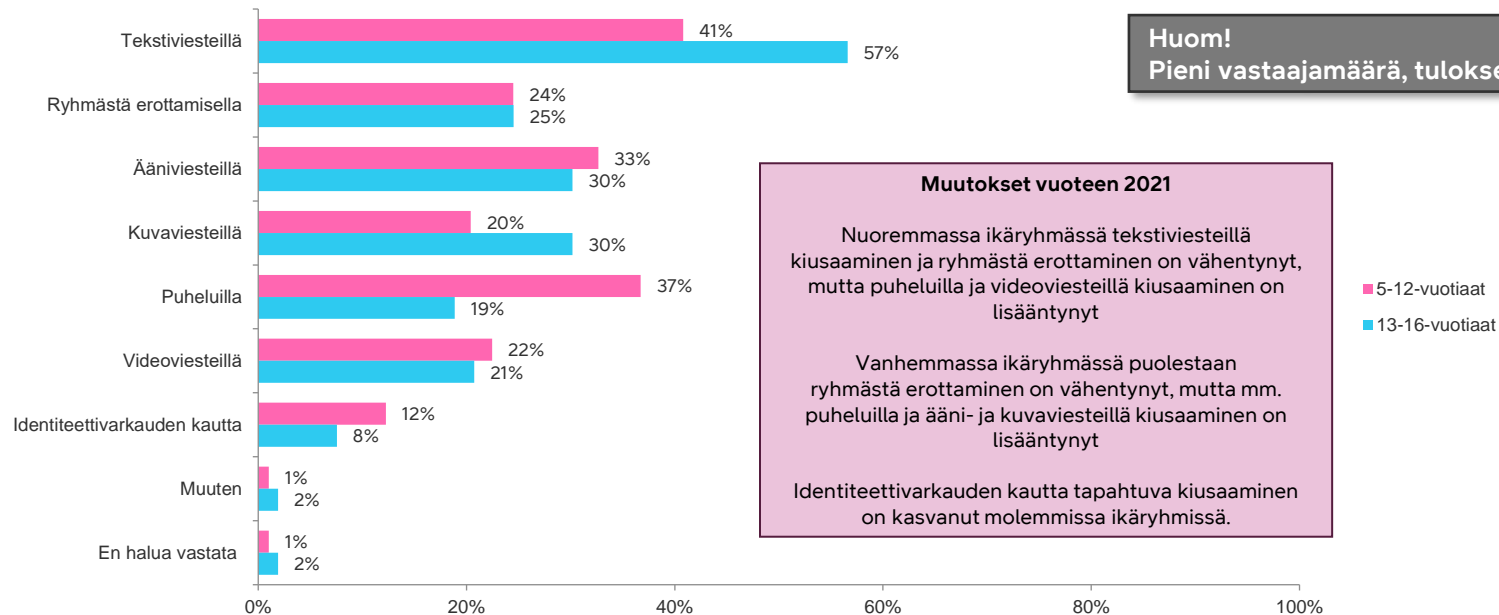
## 2021

Koen riskinä
61%
59%
57%
56%
54%
54%
54%
53%
53%
52%
51%
50%
50%
48%
47%
43%
30%
29%
25%
20%

Vuonna 2020 tutkimus on toteutettu eri palveluntarjoajalla, ja näin ollen vastaajat on poimittu eri paneelilähteistä. Mitkä seuraavista koet riskinä ja/tai olet kohdannut lapsesi puhelimen käytössä?  
n=300 IP

# Kiusaamista on tapahtunut useimmin tekstiviesteillä kaikenikäisten lasten keskuudessa

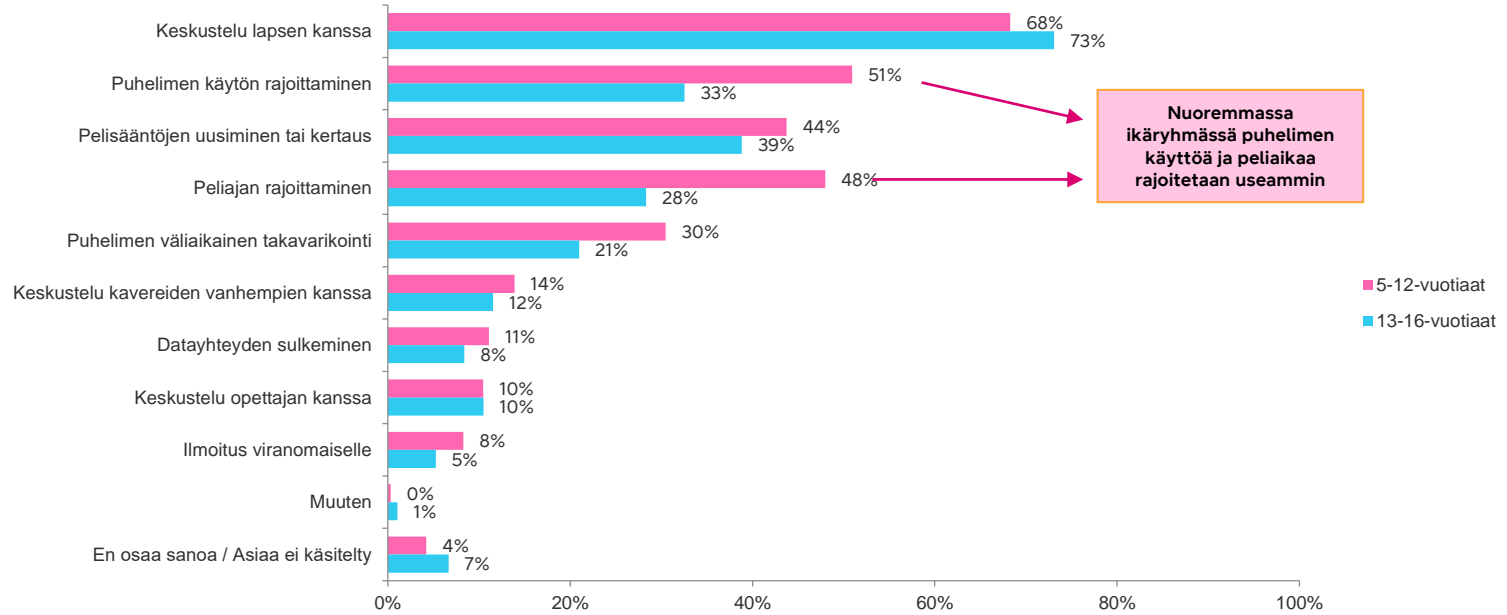
Lapsen kiusaaminen – jos lasta on kiusattu, miten kiusaaminen on tapahtunut



Vastasit, että lastasi on kiusattu kännykän välityksellä. Miten kiusaaminen on tapahtunut?  
n=98 IP (5-12-vuotiaat), 53 IP (13-16-vuotiaat)

# Ongelmat puhelimen käytössä on useimmiten käsitelty keskustelemalla

## Miten puhelimen käyttöön liittyvät ongelmat käsiteltiin lapsen kanssa



Miten ilmenneet ongelmat käsiteltiin lapsen kanssa?  
n=640 IP (5-12-vuotiaat), 286 IP (13-16-vuotiaat)

# Puhelimen käyttöön liittyvistä pelisäännöistä yleisimmin ovat käytössä puhelimesta huolehtiminen ja puhelimeen vastaaminen

5-12-vuotiaat

13-16-vuotiaat

## Pelisäännöt

	2022	2022	2021	2021
	5-12-vuotiaat	13-16-vuotiaat	5-12-vuotiaat	13-16-vuotiaat
Puhelimesta pidetään huolta ei pudoteta, ei jätetä lojumaan	63%	64%	75%	77%
Puhelimeen vastataan, kun perheenjäsen soittaa	59%	63%	71%	75%
Puhelimen täytyy olla mukana ja lapsen tavoitettavissa, jos on poissa kotoa	57%	63%	64%	68%
Henkilötietoja ei anneta tuntemattomille eikä ladata verkkoon	53%	63%	64%	72%
Puhelinta ei saa käyttää tietyissä paikoissa tai tilanteissa (esim. elokuvissa tai perheen kanssa syödessä)	52%	42%	59%	54%
<b>Sovittu millaisia sovelluksia puhelimeen saa ladata</b>	<b>51%</b>	<b>31%</b>	<b>56%</b>	<b>36%</b>
Puhelinta ei saa käyttää kävellessä tai muuten liikenteessä oltaessa pyörä, mopo, skeittilauta tms.	49%	40%	57%	47%
<b>Rajoitettu aika puhelimella pelaamiseen esim. tietty määrä tunteja päivässä</b>	<b>49%</b>	<b>22%</b>	<b>54%</b>	<b>24%</b>
Ilmoitellaan viesteillä, missä ollaan tai mennään, jos ei olla sovittuun aikaan paikalla	48%	57%	52%	67%
Sovittu, millaisia kuvia itsestään, perheenjäsenistä tai kavereista saa julkaista	47%	46%	55%	58%
Toisen henkilön kuvan jakamiseen kysytään lupa	47%	47%	53%	57%
Ei julkaista sopimattomia kuvia/videoita sosiaaliseen mediaan	46%	55%	56%	68%
Asiallinen ja kohtelias kielenkäyttö tekstatessa tai pikaviestipalveluita käyttäessä.	44%	39%	49%	47%
On sovittu raja tai kielto maksullisen sisällön lataamiselle	43%	41%	44%	43%
<b>Puhelinta ei saa käyttää sängyssä ennen nukahtamista</b>	<b>40%</b>	<b>23%</b>	<b>51%</b>	<b>22%</b>
Ei saa soittaa tai viestitellä jatkuvasti / outoon aikaan	37%	25%	45%	35%
Ei sovittuja pelisääntöjä	1%	3%	2%	1%
Jokin muu, mikä?	0%	1%	0%	0%

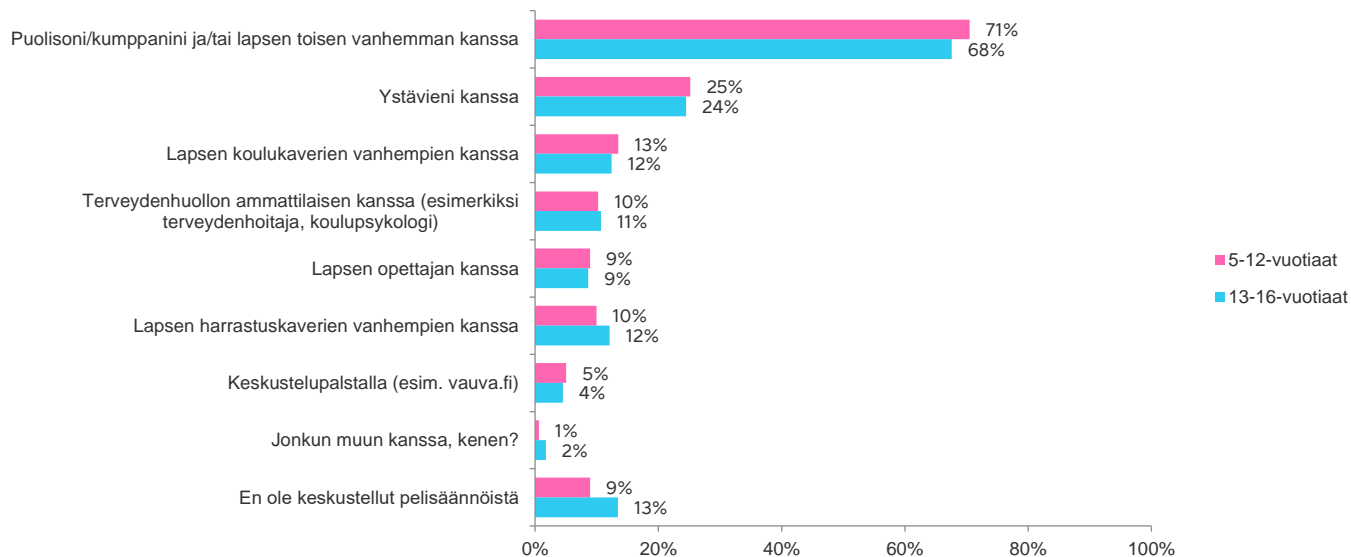
Alla on lueteltu yleisimpiä puhelimen käyttöön liittyviä pelisääntöjä. Mistä pelisäännöistä olet sopinut lapsesi kanssa?  
5-12v = 680 IP, 13-16v = 300 IP

Harmaalla suurimmat erot ikäryhmien välillä

# Pelisääntöjä pohditaan yleensä puolison ja/tai lapsen toisen vanhemman kanssa; joka neljäs myös ystävien kanssa

## Pelisäännöt

Kenen kanssa pelisääntöjä on pohdittu



Kenen kanssa olet pohtinut tarpeellisia pelisääntöjä?  
n=675 IP (5-12-vuotiaat), n=290 (13-16-vuotiaat)

# Älypuhelimien käytön nähdään kehittävän 5-12-vuotiaan lapsen digitaalisia taitoja ja tiedonhakukykyä

Väittämät – puhelimet ja pelaaminen		2022	2021
Oranssilla positiiviset puolet		Täysin tai jokseenkin samaa mieltä	Täysin tai jokseenkin samaa mieltä
	Älypuhelimien käyttö kehittää lapsen digitaalisia taitoja	83%	88%
	Älypuhelimien käyttö edistää lapsen kykyä hakea tietoa	80%	85%
	Ensimmäisen puhelimen hankinta on hyvä tapa opetella lapsen kanssa molemminpuolista luottamusta	81%	85%
	Puhelin on lapselle tärkeä sosiaalisen kanssakäymisen väline (yhteydenpito kavereihin)	82%	84%
Valkoisella valvonta	Vanhemmalla on oikeus ja velvollisuus tarkastaa lapsen puhelimen sisältöä, jopa ilman lapsen lupaa	77%	80%
	Puhelin tuo lapselle itsenäisyyttä ja lapsen "reviiri" laajenee	76%	78%
	Älypuhelimien käyttö edistää lapsen oppimista	74%	74%
Vaaleanpunaisella huolet	Valvon tarkasti mitä lapseni tekee netissä	67%	68%
	Otan mielelläni vastaan vinkkejä ja neuvoja luotettavalta taholta ymmärtääkseni ja tukeakseni lapsen digitaalisen elämän hallintaa	62%	65%
	Minua huoletttaa, että tuntematon henkilö lähestyy lastani seksuaalisessa tarkoituksessa	63%	65%
	Lapseni saa käyttää nettiä puhelimellaan vapaasti	49%	44%
	Lapsen pelaaminen huolestuttaa minua	42%	40%
	Lapsen puhelimen käyttö huolestuttaa minua	43%	36%
	Lapseni saa ladata itsenäisesti sovelluksia mobiililaitteisiin	42%	34%

# 13-16-vuotiaille puhelin koetaan tärkeäksi sosiaalisen kanssakäymisen välineeksi, jonka nähdään edistävän digitaalisia taitoja ja kykyä hakea tietoa

## Väittämät – puhelimet ja pelaaminen

		2022	2021
		Täysin tai jokseenkin samaa mieltä	Täysin tai jokseenkin samaa mieltä
Oranssilla positiiviset puolet	Puhelin on lapselle tärkeä sosiaalisen kanssakäymisen väline (yhteydenpito kavereihin)	89%	93%
	Älypuhelimien käyttö kehittää lapsen digitaalisia taitoja	86%	87%
	Älypuhelimien käyttö edistää lapsen kykyä hakea tietoa	83%	85%
	Ensimmäisen puhelimen hankinta on hyvä tapa opetella lapsen kanssa molemminpuolista luottamusta	82%	84%
	Puhelin tuo lapselle itsenäisyyttä ja lapsen "reviiri" laajenee	81%	82%
Valkoisella valvonta	Lapseni saa käyttää nettiä puhelimellaan vapaasti	81%	80%
	Älypuhelimien käyttö edistää lapsen oppimista	72%	75%
	Lapseni saa ladata itsenäisesti sovelluksia mobiililaitteisiin	73%	71%
	Vanhemmalla on oikeus ja velvollisuus tarkastaa lapsen puhelimen sisältöä, jopa ilman lapsen lupaa	62%	65%
	Otan mielelläni vastaan vinkkejä ja neuvoja luotettavalta taholta ymmärtääkseni ja tukeakseni lapsen digitaalisen elämän hallintaa	59%	64%
Älypuhelimien käyttö edistää lapseni luovuutta	59%	61%	
Vaaleanpunaisella huolet	Minua huoletttaa, että tuntematon henkilö lähestyy lastani netissä houkutellessen lasta seksuaalisiin tarkoituksiin (ns. Grooming)	62%	59%
	Perheessämme pelataan yhdessä digitaalisia pelejä (esim. pelikonsolilla, tietokoneella, tabletilla, puhelimella)	51%	52%
	Lapsen pelaaminen huolestuttaa minua	40%	37%
	Lapsen puhelimen käyttö huolestuttaa minua	42%	35%
	Valvon tarkasti mitä lapseni tekee netissä	38%	35%

# Vanhempien lasten netin käyttöä ei valvota yhtä usein kuin nuorempien

## Väittämät – puhelimet ja pelaaminen

Suurimmat erot ikäryhmien välillä korostettu

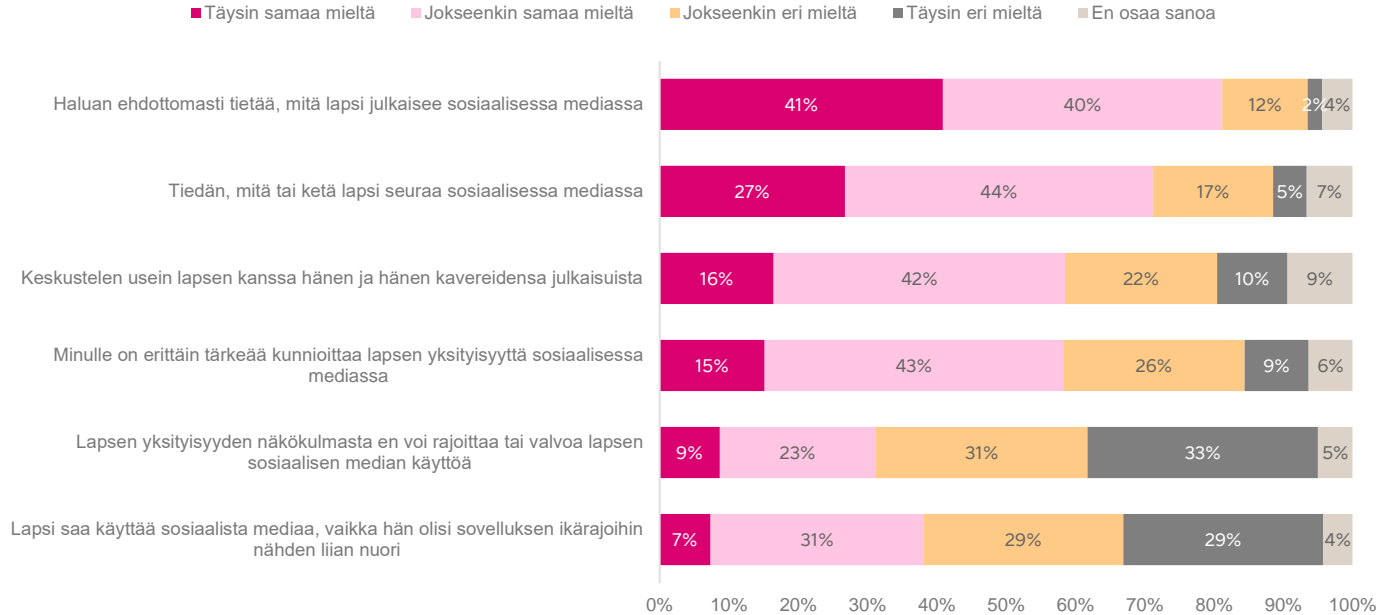
		5-12-vuotiaiden Vanhemmat (täysin/jokseenkin samaa mieltä)	13-16-vuotiaiden vanhemmat (täysin/jokseenkin samaa mieltä)
Oranssilla positiiviset puolet	Älypuhelimien käyttö kehittää lapsen digitaalisia taitoja	83%	86%
	Älypuhelimien käyttö edistää lapsen kykyä hakea tietoa	80%	83%
	Ensimmäisen puhelimen hankinta on hyvä tapa opetella lapsen kanssa molemminpuolista luottamusta	81%	82%
	Puhelin on lapselle tärkeä sosiaalisen kanssakäymisen väline (yhteydenpito kavereihin)	82%	89%
Valkoisella valvonta	Vanhemmalla on oikeus ja velvollisuus tarkastaa lapsen puhelimen sisältöä, jopa ilman lapsen lupaa	77%	62%
	Puhelin tuo lapselle itsenäisyyttä ja lapsen "reviiri" laajenee	76%	81%
	Älypuhelimien käyttö edistää lapsen oppimista	74%	72%
Vaaleanpunaisella huolet	Valvon tarkasti mitä lapseni tekee netissä	67%	38%
	Minua huolestaa, että tuntematon henkilö lähestyy lastani seksuaalisessa tarkoituksessa	63%	62%
	Otan mielelläni vastaan vinkkejä ja neuvoja luotettavalta taholta ymmärtääkseni ja tukeakseni lapsen digitaalisen elämän hallintaa	62%	59%
	Älypuhelimien käyttö edistää lapseni luovuutta	61%	59%
	Perheessämme pelataan yhdessä digitaalisia pelejä	66%	51%
	Lapseni saa käyttää nettiä puhelimellaan vapaasti	49%	81%
	Lapsen pelaaminen huolestuttaa minua	42%	40%
	Lapsen puhelimen käyttö huolestuttaa minua	43%	42%
	Lapseni saa ladata itsenäisesti sovelluksia mobiililaitteisiin	42%	73%

Näet seuraavaksi joukon väittämiä. Vastaa sen mukaan, oletko väittämän kanssa samaa vai eri mieltä.  
n=680 IP (5-12v), n=300 IP (13-16v)



# Suurin osa vanhemmista haluaa tietää, mitä 5-12-vuotias lapsi julkaisee ja ketä hän seuraa sosiaalisessa mediassa

## Väittämät – puhelimen käytön valvominen sosiaalisessa mediassa

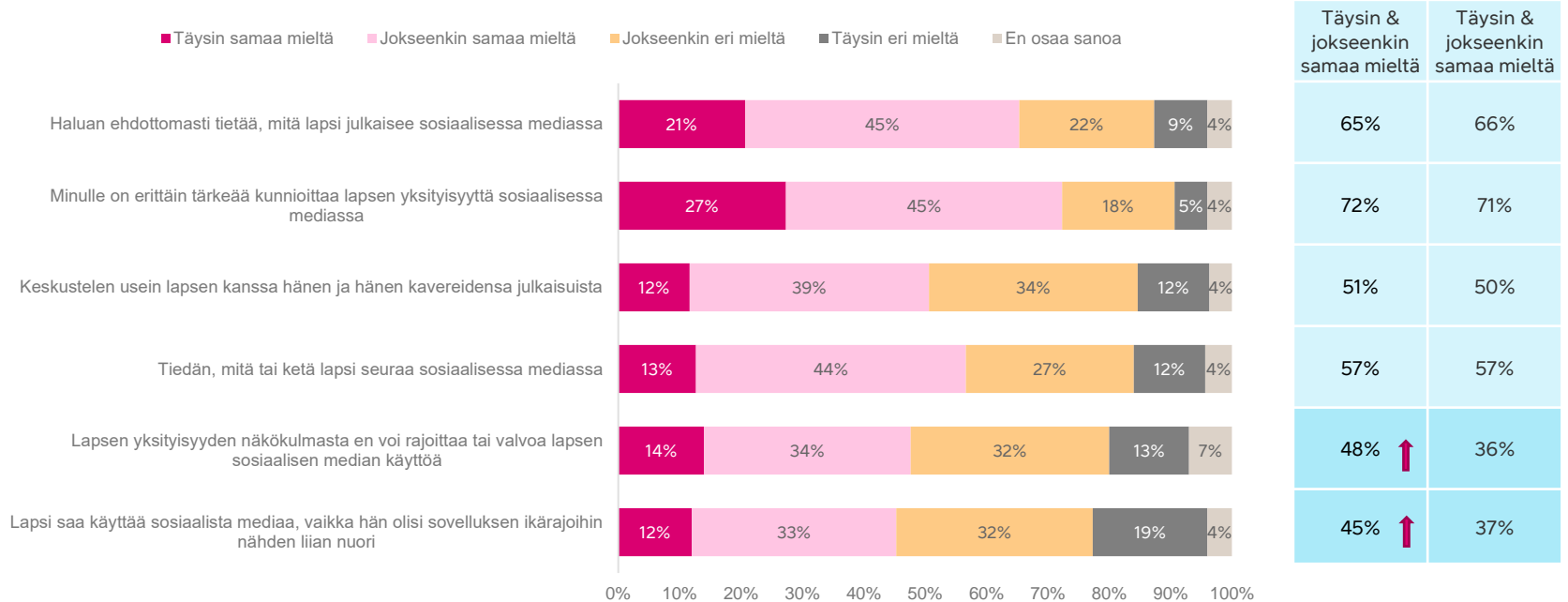


2022	2021
Täysin & jokseenkin samaa mieltä	Täysin & jokseenkin samaa mieltä
81%	80%
71%	68%
59% ↑	50%
58% ↑	49%
31% ↑	19%
38% ↑	25%

Oletko väittämän kanssa samaa vai eri mieltä?  
n=680 IP

# 72% 13-16-vuotiaiden vanhemmista kertoo, että heille on tärkeää kunnioittaa lapsen yksityisyyttä sosiaalisessa mediassa

## Väittämät - puhelimen käytön valvominen sosiaalisessa mediassa



Oletko väittämän kanssa samaa vai eri mieltä?  
n=300 IP

# Vanhemmat kaipaavat vinkkejä ja neuvoja moniin teemoihin liittyen. Vanhempien lasten kohdalla korostuvat erityisesti puhelimen käytön rajoittaminen ja valvonta, kun taas nuoremmissa ryhmässä teemat vaihtelevat laidasta laitaan.

## Vinkit ja neuvot, joita vanhempi kaipaa

### 5-12-vuotiaat

- Ettei menisi väärille sivuille
- Lapsille suunnattu materiaali, lapsen maailmasta -niitä on yllättävän vaikea löytää. Suurin osa on aikuisille
- Vaihtoehtoja sille puhelimessa ololle
- Kuinka kohdata negatiiviset kommentit, kuinka neuvoa ettei saa jakaa liikaa tietoa itsestään tuntemattomille jne.
- Jotain sopivia asioita digitaalisten asioiden tauottamiseen
- Varovaisuutta
- Miten rajoittaa haitallista sisältöä
- Lapsen pelaaminen huolestuttaa minua

### 13-16-vuotiaat

- Miten seurantaohjelmat ja rajoittimet saa asennettua lapsen puhelimeen
- Keinoja estää pelottavat aikuiset netissä
- Keskustelua yleisistä pelisäännöistä
- Luottamus
- Kuinka seurata turvallisesti puhelimen käyttöä
- Tietoa uusista sovelluksista
- Turvallisuus
- Koulussa mediakasvatusta ja valistusta enemmän
- Haluaisin tietooni yleiset nuorten keskuudessa vaikuttavat haitalliset nettitrendit



## Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt - yhteenveto

### Turvaaminen

- Vanhemmat haluavat kunnioittaa lapsen yksityisyyttä erityisesti vanhempien lasten kohdalla, mutta myös toisaalta tietää mitä lapsi julkaisee sosiaalisessa mediassa.

### Puhelimen käytön hyvät ja huonot puolet

- Puhelimen käytön hyvinä puolina pidetään **digi- ja tiedon-hakutaitojen** kehittymistä; 13 vuotta täyttäneiden lasten kohdalla vahvasti myös **sosiaalisuuden** kehittymistä.
- Riskeinä pidetään **haitallisia sivustoja** sekä **puhelimen katoamista** 5-12-vuotiaiden lasten joukossa. 13-16-vuotiaiden lasten vanhemmat pelkäävät myös **lapsen joutuvan huijatuksi**. Suurimmaksi koetut riskit toteutuvat vain **harvoin**.

### Pelisäännöt

- Tärkeimmät lasten puhelimen käyttöön liittyvät pelisäännöt liittyvät **laitteen huolenpitoon**, puhelimeen **vastaamiseen ja tavoitettavuuteen**, sekä henkilötietojen **yksityisyyteen**.
- Noin puolet sopii myös lastensa kanssa **paikat ja tilanteet**, joissa puhelinta ei käytetä.
- Vanhemmat pohtivat pelisääntöjä **toisen vanhemman tai kumppanin** kanssa, joka neljäs myös **ystävien** kanssa. Toisinaan vertaistukea haetaan myös lapsen koulukaverien vanhemmilta.

# Agenda

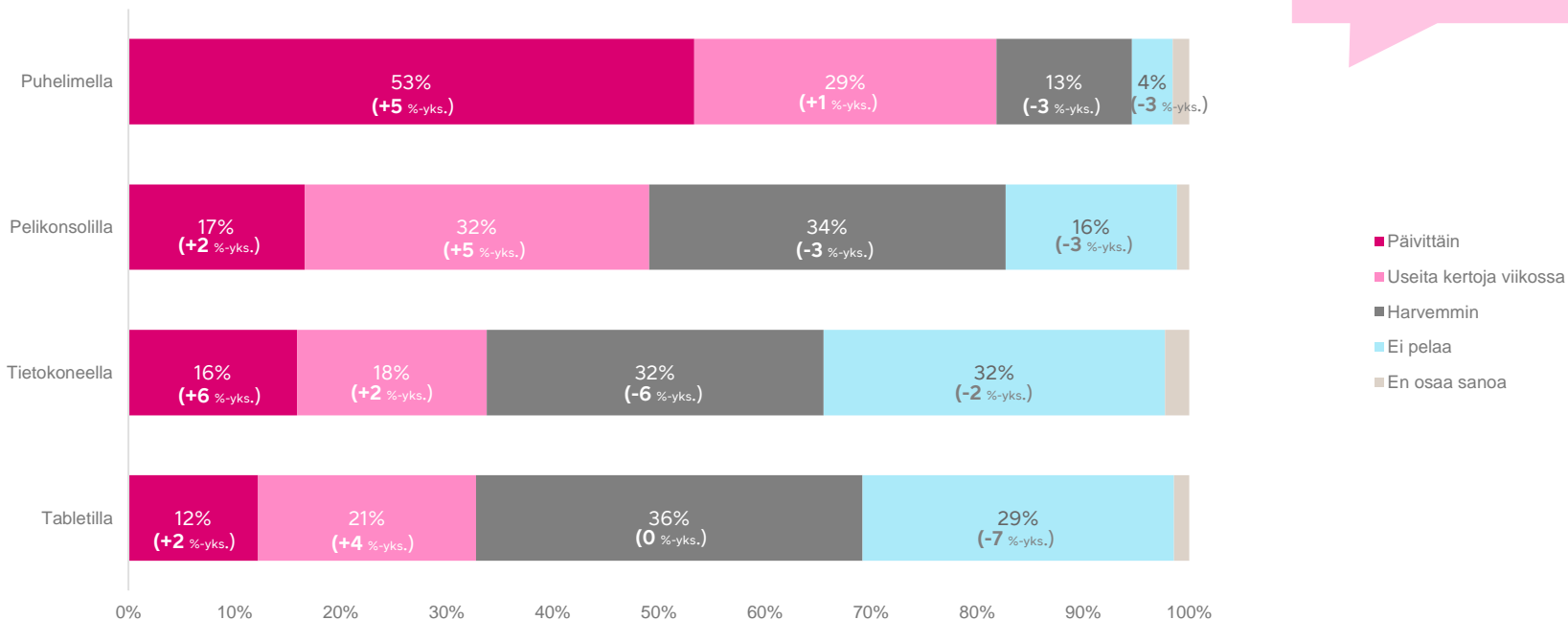
- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto



# Puhelimella pelaa päivittäin yli puolet 5-12-vuotiaista

Lapsen pelaaminen (suluissa muutos edellisvuoteen nähden)

Pelaaminen on lisääntynyt kaikilla laitteilla verrattuna vuoden takaiseen.

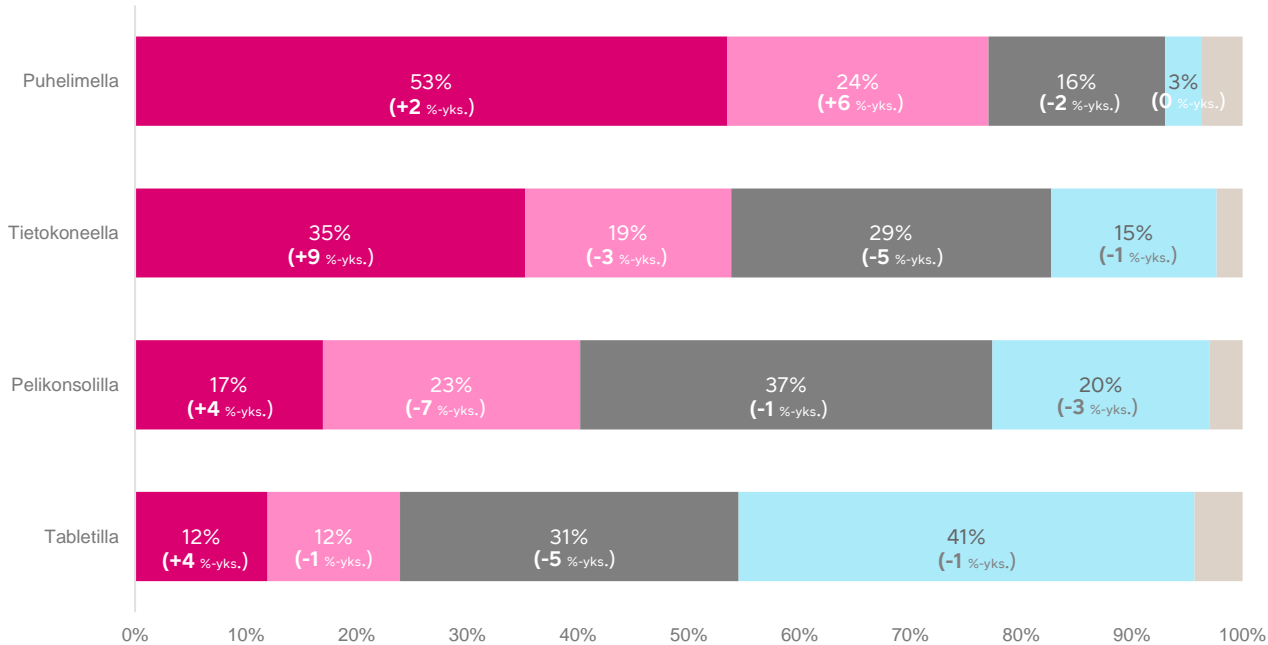


Kuinka usein lapsesi pelaa...?  
n=705 IP

# Puolet 13-16-vuotiaista pelaa päivittäin puhelimella ja kolmasosa tietokoneella

## Lapsen pelaaminen

Puhelimella ja tietokoneella pelaaminen on lisääntynyt verrattuna vuoden takaiseen.

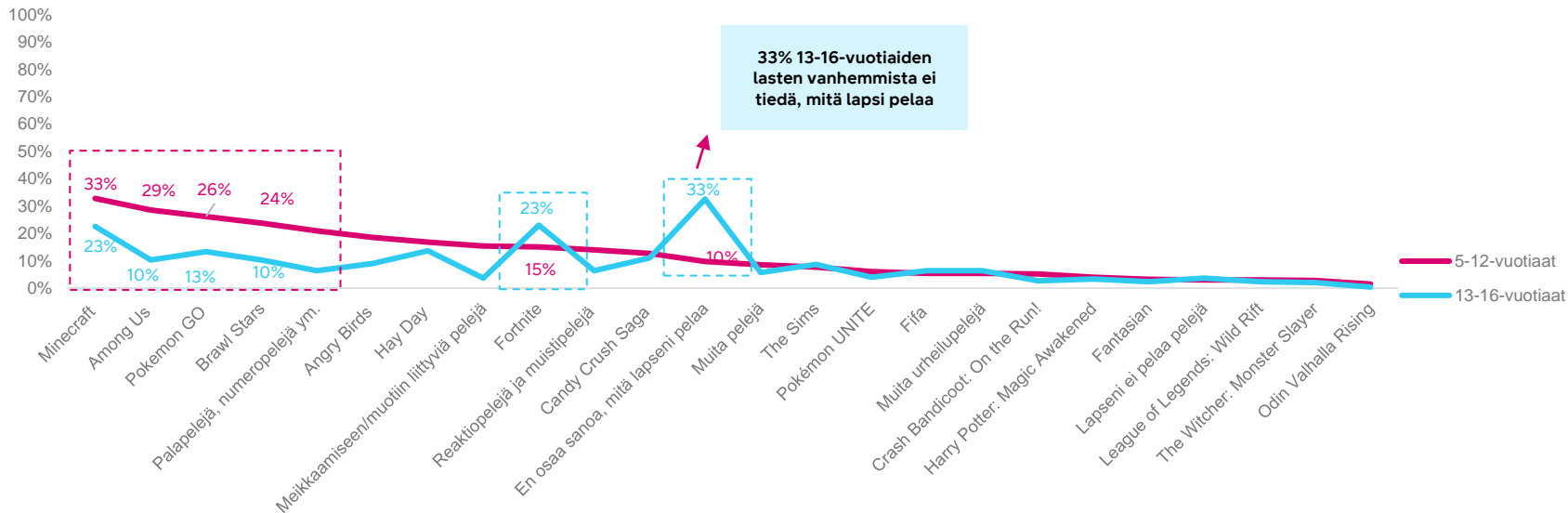


- Päivittäin
- Useita kertoja viikossa
- Harvemmin
- Ei pelaa
- En osaa sanoa

Kuinka usein lapsesi pelaa...?  
n=301 IP

# Molemmissa ikäryhmissä pelataan useimmin Minecraftia. Nuorempien lasten kohdalla Among Us, Pokemon Go ja Brawl Stars suosittuja; vanhempien lasten kohdalla puolestaan Fortnite.

## Lapsen pelaamat pelit

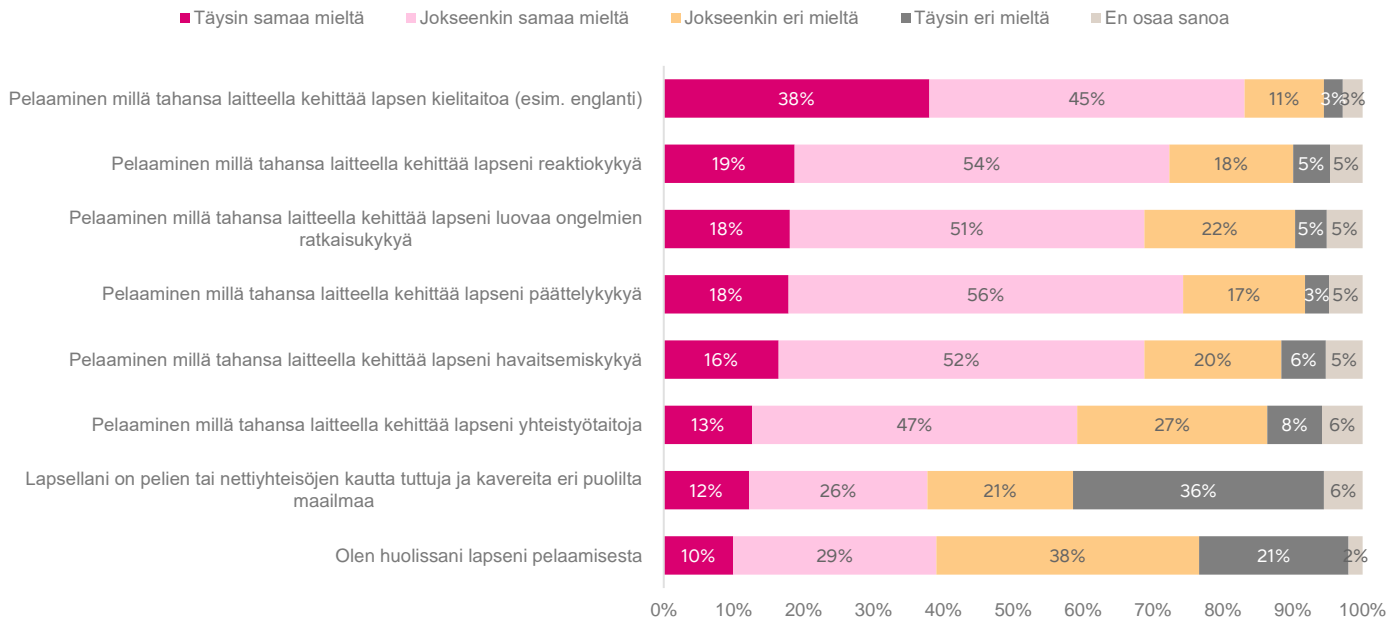


Mitä pelejä lapsesi pelaa puhelimella?  
n=704 IP (5-12-vuotiaat), 301 IP (13-16-vuotiaat)



# Pelaamisen nähdään kehittävän kielitaitoa, reaktiokykyä ja ongelmien ratkaisukykyä. 39% on huolissaan 5-12-vuotiaan lapsensa pelaamisesta.

## Lapsen pelaaminen

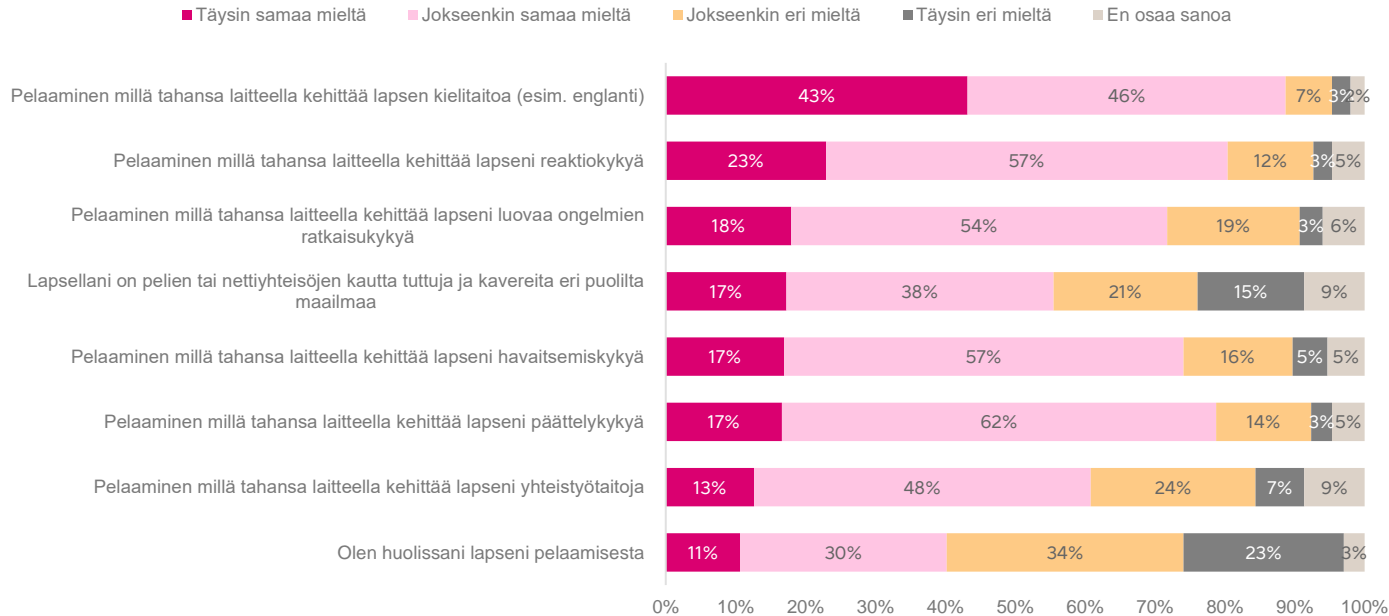


2022	2021
Täysin & Jokseenkin samaa mieltä	Täysin & Jokseenkin samaa mieltä
83%	88%
72%	75%
69%	74%
74%	75%
69%	67%
59%	58%
38%	30%
39%	36%

Kuinka samaa mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?  
n=705 IP

# Pelaamisen nähdään kehittävän monia taitoja myös 13-16-vuotiaiden joukossa. Yhteisöjen luominen ja kavereiden saaminen ympäri maailmaa korostuu verrattuna nuorempien vanhempiin.

## Lapsen pelaaminen



Kuinka samaa mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?  
n=301 IP



# Pelaaminen - yhteenveto

## Pelaamiseen käytetyt laitteet

- Päivittäin puhelimella pelaa 53% 5-16-vuotiaista lapsista. Luku on kasvanut hieman vuodesta 2021.
- Lapsen iän karttumisen myötä tietokoneella pelaamisen osuus kasvaa ohi pelikonsolin, kun taas tabletilla pelaaminen vähenee.

## Suosituimmat pelit

- **Minecraft, Among Us, Pokemon Go ja Brawl Stars** ovat suosituimmat pelit 5-12-vuotiaiden lasten keskuudessa.
- 13-16-vuotiaiden lasten suosituimpien pelien kärjen muodostavat **Minecraft, Hay Day, Pokemon Go sekä Fortnite**.
- Joka kymmenes 5-12-vuotiaan vanhemmista ei tiedä, mitä pelejä heidän lapsensa pelaa. 13 vuotta täyttäneiden lasten kohdalla osuus nousee 33%:iin.

## Suhtautuminen pelaamiseen

- Alle 13-vuotiaiden lasten vanhemmat näkevät pelaamiseen liittyvän paljon hyvää kuten **kielitaidon, reaktiokyvyn ja ongelmien ratkaisukyvyn** kehittymisen.
- Yli 13-vuotiaiden lasten vanhemmat nostavat esiin myös pelaamisen **yhteisöt ja verkostot** ympäri maailman.
- Noin 40% vanhemmista on kuitenkin **huolissaan** lapsensa pelaamisesta.

# Agenda

- Tutkimuksen tausta
- Puhelimen hankinta ja omistaminen
- Tarvikkeet ja ominaisuudet
- Sovellukset ja käyttökohteet
- Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen
- Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt
- Pelaaminen
- Yhteenveto



# Suurimmat trendimuutokset

## Hinta, riittävän uusi malli ja suorituskyky tärkeimpiä puhelinta hankittaessa

- Hinnan merkitys edelleen suuri (51% 2022, 53% 2021). Riittävän uusi malli (35% 2022, 36% 2021) ja suorituskyky (28% 2022, 25% 2021) myös tärkeitä kriteereitä lapsen viimeisintä puhelinta hankittaessa.
- Lapsen ensimmäistä puhelinta hankittaessa hinnan lisäksi valintaperusteena on puhelimen helppokäyttöisyys. Ensimmäinen puhelin (älypuhelin) ostetaan yhä useammin uutena (45% 2022, 44% 2021, 36% 2020)

## Puhelimen malli, hinta ja hankinnan nopeus ja helppous tärkeää lapselle

- Puhelinta valittaessa lapsi pitää itse edelleen tärkeimpänä uusinta mallia, mutta myös hinnan merkitys (12% 2022, 5% 2021) on kasvanut kuten myös se, että puhelimen saa nopeasti ja helposti (12% 2022, 9% 2021).

## Varavirtalähteiden ja langattomien latureiden hankinta kasvanut

- 5-12-vuotiaiden joukossa varavirtalähteiden (26% 2022, 22% 2021) ja langattomien latureiden (7% 2022, 3% 2021) ostaminen on yleistynyt aiempaan nähden

# DNA Koululaistutkimus 2022: yhteenveto



## Puhelimen hankinta ja omistaminen

- Ensimmäinen puhelin saadaan yhä nuorempana; yleensä 6-7-vuotiaana.
- Ensimmäinen puhelin hankitaan lähes yhtä usein uutena kuin käytettynä.
- Kellopuhelinta ensipuhelimeksi saatettaisiin harkita, jos se on helppokäyttöinen ja hinta on puhelinta edullisempi



## Tarvikkeet ja ominaisuudet

- Suojakuorten lisäksi kuulokkeet ja näyttösuojat ovat yleistyneet lapsille hankittavista lisätarvikkeista; 13-16-vuotiailla myös langattomat kaiuttimet.
- 5-12-vuotiaille hankitaan rajatonta dataa, soitonestoja ja puhelimen seurantamahdollisuus; 13-16-vuotiaille rajatonta dataa, puheluita ja viestejä sekä lisämaksutonta EU-tiedonsiirtoa.



## Sovellukset ja käyttökohteet

- Lasten ja nuorten käyttämät yleisimmät sovellukset ovat WhatsApp ja YouTube.
- 13-16-vuotiaiden käytössä nousevat myös TikTok sekä Snapchat.
- Yhteydenpito ja videoiden katselu ovat yleisimmät puhelimen käyttökohteet. Nuoremmilla korostuu myös pelaaminen.



## Puhelimen ja muiden laitteiden käyttö, puhelimen käytön rajoittaminen

- Vanhemmat pitävät sopivana puhelimen käyttöaikana 5-12-vuotiaiden kohdalla enintään kahta tuntia ja 13-16-vuotiaiden kohdalla enintään neljää tuntia. Nuoremmassa ryhmässä kohdalla tämä pysyy rajoissaan, mutta vanhemmalla käyttö ylittyy.
- 5-12-vuotiaiden puhelinaikaa rajoitetaan useammin kuin 13-16-vuotiaiden. Keinona tähän on yleisimmin pelisäännöistä sopiminen.



## Käytön turvaaminen, huolenaiheet ja pelisäännöt

- Puhelinten koetaan kehittävän lasten digi- ja tiedonhakutaitoja yleisesti. Sosiaalisuuden merkitys korostuu 13-16-vuotiaissa.
- Koettuja riskejä ovat haitalliset sivustot, laitteen katoaminen sekä 13-16v lasten kohdalla huijatuksi joutuminen.
- Yleisimmät pelisäännöt koskevat puhelimesta huolenpitoa sekä siihen vastaamista.



## Pelaaminen

- Yli puolet 5-16-vuotiaista lapsista pelaa puhelimella päivittäin.
- Alle 13-vuotiaiden suosikkipelejä ovat Minecraft, Among Us, Pokemon Go ja Brawl Stars; yli 13-vuotiaiden kärkeä Minecraft, HayDay sekä Fortnite.
- Lasten vanhemmat mieltävät peleihin liittyvän sekä hyviä puolia että huolta.